

Corban

Cuprins

1. Adevărul despre Corban
2. Corbanul istoric
 - 2.1 Qurban
3. Jertfa Corbanului
4. Corbanul lui Hristos
 - 4.1 Plângerea
5. Corbanul Romei
6. Pocăința romană
7. Două Corbanuri
8. Învățăături false despre Corban
 - 8.1 Dr. Vance Havner
 - 8.2 Believer's Study Bible
 - 8.3 „The Deadly Lure of Legalism”
 - 8.4 Ryrie Study Bible
9. Înțelegerea Corbanului
10. Ce va aduce viitorul
 - 10.1 Corban: Fariseii și statul
11. Feriți-vă de daruri
12. Ochi plini de adulter
13. Avertizați
14. Note de subsol

קרבן. Cuvântul ebraic *Korban*, care înseamnă „jertfă,” putea fi văzut gravat în piatră. Corbanul din vremea lui Hristos și a lui Ioan Botezătorul, prezent în guvernele Iudeii, în Cultul Imperial al Romei și în majoritatea cetăților-stat, *facea Cuvântul lui Dumnezeu fără putere*, deoarece jertfele poporului erau constrânse într-un sistem socialist de asistență socială, o distribuție de „pâine gratuită” organizată de oameni precum Irod cel Mare, fariseii, Sinedriul Salomei și chiar Augustus Cezar etc. „Delicatesele” acestor conducători și „... masa lor a ajuns o cursă înaintea lor, și ceea ce trebuia să fie spre binele lor... a ajuns o capcană,” așa cum vedem repetat în avertismentele Scripturii. Corbanul lui Hristos, al lui Ioan Botezătorul, al lui Moise și al lui Avraam avea rădăcina în „daruri de bunăvoie,” adică în caritate prin iubire. Roma se dedase la aceleași practici lacome — cheia pentru înțelegerea conflictului creștin cu lumea. Astăzi, creștinii moderni închid din nou ochii la Adevăr și se încurcă iarăși în acele practici lacome ale conducătorilor lor, cei care au devenit „binefăcători,” dar care „exercită autoritate unii asupra altora,” în opoziție directă cu cuvintele lui Hristos.

Adevărul despre Corban^[1]

Corbanul^[2] este unul dintre cele mai neînțelese cuvinte din Biblie de către creștinii moderni. A fost în centrul conflictului lui Isus cu fariseii și, în final, în centrul conflictului creștinismului cu Roma.

Roma avea propriul ei sistem de *Qorban*,^[3] care se schimbase față de primele zile ale republicii, transformându-se într-un mecanism ce slăbea masele, aducea corupție și despotism.

Pâinea gratuită a Romei avea să-i aducă prăbușirea, deoarece a slăbit țesătura morală a societății.

Mijloacele și metodele unor asemenea sisteme degradează masele și schimbă istoria, direcția și destinul societăților.

Ce era cu adevărat **Corbanul** fariseilor și există oare diferite tipuri de corban?

Și, mai important, avem astăzi o formă de **Corban**, și este ea în conformitate cu Hristos, sau cu fariseii?

Isus a spus că dacă fariseii l-ar fi cunoscut pe Moise, l-ar fi cunoscut și pe El.^[4] Îl cunosc oare creștinii moderni pe Isus sau sunt sub o puternică amăgire?^[5] Isus a avertizat că mulți vor crede că l-au slujit, dar de fapt vor fi *lucrători ai fărădelegii*.^[6]

Isus a spus că va lua împărăția^[7] de la farisei pentru că nu aduceau rod, lucru pe care L-a făcut prin chiar declarația lor,^[8] și o va da altora care vor aduce rod — lucru pe care L-a împlinit,^[9] exact așa cum spusese^[10]

„Stați deci tari în libertatea cu care ne-a făcut Hristos liberi și nu vă înmodorați din nou în jugul robiei.” (Galateni 5:1)

Petru avertizează în 2 Petru 2:14:

„Având ochi plini de adulter și care nu pot înceta de la păcat; mînd suflete nestatornice; având o inimă deprinsă cu practici lacome; copii blestemați;” iar în 2 Petru 2:3: „Și prin lăcomie vă vor face negustorie cu cuvinte prefăcute; al căror judecată zace de mult și pierzarea lor nu dormitează.”

Pavel avertizează în 1 Corinteni 6:9: „Nu știți că cei nedrepti nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu? Nu vă înșelați: nici curvarii, nici idolatrii, nici adulterii, nici efeminații, nici abuzatorii de ei înșiși cu bărbați,”

Am fost avertizați că oameni se vor strecura și vor înșela pe mulți, îndepărtându-i prin doctrine nebunești.^[11]

Termenul „ofrandă” sau „jertfă de bunăvoie,” așa cum apare în Tora în legătură cu închinarea Israelului antic, este în principal reprezentat prin substantivul ebraic *korban* (קֹרְבָן), pe care îl vedem drept **Corban** (κορβαν) în Noul Testament.

„Dar voi ziceți: Dacă un om va zice tatălui sau mamei sale: «Este **Corban**,» adică un dar,^[12] cu orice ai fi putut fi ajutat de mine; [el va fi liber].” (Marcu 7:11)^[13]

Matei nu folosește termenul **Corban**, dar folosește termenul grecesc corespunzător pentru „dar,” adică *doron*.^[12] *Doron* „se referă la un cadou, dar nu întotdeauna gratuit sau fără sugestia unei răsplătiri;” sau „bani aruncați în vistierie pentru scopurile templului și pentru sprijinirea săracilor,” așa cum vedem în Luca 21.^[14]

„Dar voi ziceți: «Oricine va zice tatălui sau mamei sale: Este un dar <1435>, cu orice ai fi putut fi ajutat de mine», și nu-și va cinsti tatăl sau mama, [acela va fi liber]. Astfel ați făcut porunca lui Dumnezeu fără efect^[15] prin tradiția voastră.”^[16] (Matei 15:5)

Același cuvânt este tradus și prin „vistierie” în Matei 27:6:

„Dar preoții cei mai de seamă au luat arginții și au zis: «Nu este îngăduit să-i punem în vistierie, pentru că este preț de sânge.»”

Acesta este un cuvânt foarte neînțeles, pentru că fariseii și alte grupuri din Iudeea au pervertit scopul acestei forme antice de închinare. Închinarea nu a fost niciodată menită să fie un model de ritualuri lipsite de minte, repetiții mecanice, vrăjeli sau incantații.^[17]

Cuvântul ebraic *qorban* – קֹרְבָן apare de aproximativ 82 ori în Vechiul Testament și este tradus prin „jertfă” de 68 de ori, „oblație” de 12 ori, „adus” o dată și „sacrificiu” o dată. Unii îl definesc ca „jertfă, ofrandă” și provine din cuvântul ebraic *qarab* – בָּרַק, care ca verb este definit ca „a se apropia, a veni aproape, a intra, a se trage aproape sau a face să se apropie.”

Același cuvânt este tradus prin „a oferi” de 95 de ori, dar și prin „(a veni, a se trage...) aproape” de 58 de ori, „a aduce” 58, „(a veni, a se apropia...) îndeaproape” 18, „a veni” 12, „a se apropia” 10, „aproape” 4, „prezentat” 2 și în alte 13 moduri, apărând în total de aproximativ 280 de ori. Aceeași combinație de litere apare încă de aproximativ 250 de ori, tradusă în multe feluri precum „mijloc, printre, partea interioară, centru, luptă, și război.”

De ce atât de multe traduceri diferite?

Așa i-au înșelat fariseii și alții pe oameni, abătându-i de la scopurile lui Dumnezeu.

Jertfa sau ofrandele tale aveau un scop, fie că era vorba de un animal, fie de alte lucruri oferite. În ebraică, substantivul *korban* este folosit pentru o varietate de jertfe descrise în Biblia ebraică.

„Un *korban* era adesea o jertfă de animal, precum o oaie sau un taur care trecea prin sacrificiu ritual iudaic, și era adesea gătit și mâncat de cel ce îl aducea, cu părți date preoților și părți arse sau consumate pe *mizbeah*, altarul Templului. Jertfele puteau consta și din porumbei, grâne sau făină, vin sau tămâie.”^[18]

Dar de ce o *jertfă*, și ce însemna cu adevărat arderea, consumarea sau mâncarea?

Ce erau cu adevărat Altarele, și ce erau „pietrele” acestor Altare?

Fiecare societate de succes a instituit un anumit sistem de îngrijire a bătrânilor, săracilor și celor nevoiași din acel popor. Aceste sisteme vegheau asupra bunăstării oamenilor, iar formele de bunăstare erau de două tipuri.

Această slujire publică a guvernării rânduite de Hristos se numea „*slujirea zilnică*”^[19] în Noul Testament. Această îngrijire unii pentru alții, fără ajutorul oamenilor lumii, care se numeau pe ei înșiși „*Binefăcători*,” dar exercitau autoritate^[20] unii asupra altora, se numea Religia Curată.

Acei Binefăcători oficiali^[20] ai lumii — care erau și „*tații pământului*” despre care Isus a vorbit — erau cei la care oamenii *apelau*^[21] pentru beneficii. Dar acele „daruri” nu erau oferite liber, pentru că nu erau obținute liber. A primi acele beneficii crea o obligație.

„*Adevărații nimicitori ai libertății unui popor sunt aceia care răspândesc între ei gratuități, donații și beneficii.*”
— Plutarh

Cuvântul „*slujire*” în greacă este *diakonia* – διακονία, tradus de 16 ori prin „slujire,” de 6 ori „lucrare,” de 3 ori „slujire,” și alte 9 moduri. Este definit ca „serviciu, slujire, în special al celor care execută poruncile altora,” și este considerat și „funcția de diacon în Biserică” sau chiar „slujirea celor care pregătesc și servesc mâncare.”

Acesta provine din substantivul *diakonos* – διάκονος, tradus de 20 de ori „slujitor,” de 8 ori „servitor,” iar „diacon” doar de 3 ori. Este definit ca „cel care execută poruncile altuia, mai ales ale unui stăpân; un servitor, asistent, slujitor.”

Astfel, în primul secol și timp de multe secole după aceea, Biserica trebuia să hrănească oile Lui, după porunca Împăratului Isus, prin a furniza de fapt pâine și alte alimente celor nevoiași. Biserica era alcătuită din binefăcători care ofereau slujire reală celor nevoiași prin daruri de bunăvoie. Aceste daruri ale carității erau **Corbanul** lui Hristos, oferit din iubire unii pentru alții.

Creștinii moderni își primesc „beneficiile” de la oameni care se numesc „binefăcători,” dar care exercită autoritate^[20] unii asupra altora, în loc să le primească prin caritate și prin legea desăvârșită a libertății. Ceea ce fac ei în bisericile de astăzi nu seamănă deloc cu ceea ce făcea Biserica primară și nici cu ceea ce a poruncit Hristos — și totuși își imaginează că sunt *credincioși*. Ei „sunt,” dar nu „fac,” așa cum a spus Hristos. De vreme ce nu sunt împlinitori ai cuvântului, ei nu practică Religia Curată.

Corbanul lor real este prin favoarea sau „harul” statului, care slăbește poporul și îl încurcă în stihiiile lumii.

Acei oameni numiți „binefăcători” pot exercita autoritate^[20] asupra tuturor celor care caută beneficiile lor. Iar pentru că acele beneficii sunt furnizate pe cheltuiala aproapelui, prin forța și puterea statului, a dori acele beneficii se numește lăcomie / cupiditate.

Istoricii și profeții deopotrivă au avertizat asupra acestor beneficii:

„*Masele continuă cu o poftă de beneficii și cu obișnuința de a le primi printr-o regulă de forță și violență. Oamenii, obișnuiți să se hrănească pe seama altora și să depindă pentru traiul lor de proprietatea altora... instituie regula violenței;*^[22] și apoi, unindu-și forțele, masacrează, alungă și jefuiesc,^[23] până când decad din nou în sălbăticie desăvârșită și își găsesc iar un stăpân și un monarh.” — Polibius^[24]

Ioan Botezătorul și botezul lui, învățătura lui Isus despre iubire și păzirea poruncilor, avertizarea lui Petru despre lăcomia care ne face „marfă,” și proclamarea constantă a lui Pavel despre importanța carității și pericolele lăcomiei în întreaga Biblie sunt mărturie despre Evanghelia Împărăției.

Dar există încă un blocaj cognitiv în mintea creștinului modern, care refuză să vadă că practică zilnic **Corbanul** fariseilor, care *făcea Cuvântul lui Dumnezeu fără putere*,^[13] neascultând de instrucțiunile lui Hristos și totuși pretinzând că are credință în El.

Cuvântul „închinare” în Vechiul Testament este *shachah* – שָׁחָה, tradus de 99 de ori „a se închina,” dar și „a se pleca” 31 de ori, „a se pleca cu fața la pământ” 18, „plecăciune” 9, „reverență” 5, „a cădea” 3, „ei înșiși” 2, „a se ghemui” 1, „a se târî” 1, și alte 3 moduri. Este definit ca „a se pleca,” „a se supune înaintea unui superior, în omagiu.”

Corbanul Istoric

Rabbi Elazar a spus:

„A face fapte drepte de caritate este mai mare decât a aduce toate jertfele, după cum este scris: **A face dreptate și judecată este mai plăcut Domnului decât jertfa** (Proverbe 21:3).”^[25]

Isus a mustrat pe unii farisei pentru poziția lor privind **Corbanul** în Marcu cap. 7 și Matei cap. 15. Neglijau datoria filială față de părinți deoarece contribuiau la trezoreria Corbanului, crezând că astfel sunt eliberați de responsabilitatea naturală de a-și susține părinții.

Qurban

Qurban Bayrami este „Sărbătoarea Sacrificiului” în regiunile cu influență turcă, iar Reraya Qurben în Indonezia. Carnea trebuie împărțită în trei părți. Înainte ca oricine să poată mânca din carne, o treime este dată săracilor și nevoiașilor (pentru caritate și ajutorarea celor defavorizați). O treime este oferită rudelor, prietenilor sau vecinilor (pentru a întări legăturile sociale și familiale). Iar treimea rămasă rămâne pentru consumul propriei familii. [În unele descrieri tradiționale, restul poate fi și el distribuit suplimentar către alți musulmani sau comunitate, dar regula de bază este împărțirea în trei părți egale: săraci – rude/prieteni – familie.] Animalul sacrificat poate fi o oaie, o capră, o vacă sau o cămilă, conform tradiției lor. Sărbătoarea este urmată de o rugăciune comunitară la moschee sau în aer liber.

Expresia **al-Qurbān al-Muqaddas** (القرآن المقدس – *Korbanul Sfânt*) este termenul obișnuit folosit pentru a traduce cuvântul „Euharistie” în arabă, printre creștinii arabi.

„Mulți cărți ale profeților din Biblia ebraică, cum ar fi Cartea lui Isaia și Cartea lui Ieremia, au vorbit împotriva acelor israeliți care aduceau jertfe (sacrificii), dar nu acționau în conformitate cu preceptele Legii. Profeții disprețuiau jertfele oferite fără o regenerare a inimii, adică fără o întoarcere hotărâtă de la păcat și o

Piatra sculptată reală folosită în apeductul care aducea apă în Ierusalim este probabil asociată cu Biar Aqueduct (sau apeductul Biar), cel mai sofisticat sistem antic de apeduct din zona Ierusalimului. Istoricul iudeu Iosif Flaviu afirmă clar că fondurile provenite din vistieria Templului se numeau „Corban,” și de aceea nu puteau fi folosite pentru scopuri seculare, de exemplu pentru îmbunătățirea orașului, cum ar fi construirea unui apeduct pentru alimentarea cu apă (Războaie 2.9.4). Aproprierea fondurilor Corbanului de către Pontius Pilat pentru construirea apeductului^[26] a stârnit un protest coordonat în Ierusalim și, posibil, la turnul din Siloam, care probabil era folosit pentru a păzi izvorul și a controla fluxul de apă în apeduct. Pilat a descoperit complotul și a trimis soldați în haine civile în mijlocul protestatarilor în Ierusalim. Protestul s-a transformat într-o revoltă violentă în care au murit oameni. Când unii zeloți militanți au ocupat simultan turnul din Siloam, Pilat ar fi trimis și trupe pentru a recuceri turnul, ceea ce a dus la moartea celor optsprezece oameni. Unii cred că Baraba a fost arestat din cauza acestor evenimente sedicioase. Crucea era rezervată rebelilor care încercau să răstoarne guvernul. Luca 13 vorbește despre răscoala protestatarilor împotriva folosirii greșite a fondurilor Corbanului.

revenire la Dumnezeu prin străduința de a urma dreptatea (Osea 14:1-2, Ioel 2:13, Mica 6:6-8). În același timp, profeții subliniau importanța ofrandelor combinate cu dreptate și bine, chiar dacă învățau că ofrandele erau inacceptabile dacă nu erau însoțite de pocăință sinceră din inimă și fapte bune. Maleahi, ultimul profet din Biblia ebraică, a subliniat că scopul pocăinței nu este să pună capăt jertfelor, ci să facă din nou ofrandele demne de a fi acceptate (Maleahi 3:3-4). În mod similar, Cartea lui Isaia, deși dispregiește jertfele fără dreptate, prezintă sacrificiul ca având un rol complementar rugăciunii într-o escatologie universalistă (Isaia 56:1; 6-7).”

http://en.wikipedia.org/wiki/Korban#In_the_Prophets

Jertfa Corbanului

Sistemul din care majoritatea creștinilor moderni își caută astăzi „beneficiile” își are rădăcina în Statul Asistențial (*asistența socială*). Mijloacele și metodele acestor sisteme se bazează pe forțarea aproapelui să plătească pentru ceea ce vor ei.

Această practică, prin însăși natura ei, este lăcomie (cupiditate) și este opusă căilor lui Dumnezeu și ale lui Hristos încă de la început.

Sistemul de **Corban** al fariseilor era un sistem guvernamental de tip Asigurări Sociale, condamnat de Isus Hristos, care a fost *Regele legitim al Iudeilor*, conform lui Pontius Pilat și miilor și miilor de evrei de la Rusalii.

Dacă părinții cuiva colectează pensii sau beneficii dintr-un sistem falimentar de tip Social Security (Asistență Socială), împingând acel sistem și mai adânc în datorie, acea acțiune este păcatul **Corbanului** împotriva căruia Isus a vorbit — și Ioan — pentru că acel beneficiu este obținut prin forță, nu prin caritate.

Acesta este punctul central. De aceea încurajăm nu doar educarea copiilor acasă, ci ajutorul reciproc pentru a face aceasta, la fel cum a spus Ioan și cu privire la hrănirea aproapelui.^[26]

Nu există nimic „nou” în învățăturile noastre, cu excepția faptului că le punem în contextul a ceea ce oamenii fac de fapt în societățile reale, atât vechi cât și moderne.

De exemplu:

Nu vedem niciodată cuvântul **Corban** în Vechiul Testament în forma „Corban,” dar îl vedem în forma lui rădăcină drept „jertfă” de sute de ori. Nu vedem niciodată cuvântul caritate în Vechiul Testament.

Corban era cuvântul pentru „jertfă” și „ofrandă,” iar cuvântul *jertfă* apare în Noul Testament de peste 40 de ori, *ofrandă* și *dar* de peste 60 de ori, iar *caritate* și *dragoste* de peste o sută de ori. De ce?

Pentru că toate acestea vorbesc despre **același lucru**. Toate vorbesc despre daruri de bunăvoie date astfel încât iubirea unora față de alții să ia formă concretă în lumea reală.

În jurul anului 150 d.Hr., Justin Martirul a scris *Apologia* sa către împăratul Antoninus Pius pentru a explica modul în care creștinii își întrețineau propria „pâine gratuită,” deoarece nu solicitau de la împărat pâinea gratuită, vinul, brânza sau orice alt beneficiu distribuit în sistemul roman de asistență:

„Iar cei care sunt înstăriți și dispuși dau fiecare ceea ce consideră potrivit; iar ceea ce se adună este depus la președinte, care îi ajută pe orfani și văduve și pe cei care, din cauza bolii sau a altui motiv, sunt în nevoie, și pe cei în lanțuri și pe străinii care locuiesc printre noi, și, într-un cuvânt, are grijă de toți cei aflați în nevoie.”^[27]

Își mai amintește cineva care a fost păcatul Sodomei?

„Iată, acesta a fost nelegiuirea surorii tale Sodoma: mândrie, belșug de pâine și belșug de trândăvie erau în ea și în fiicele ei, și nu întărea mâna celui sărac și nevoiaș.” (Ezechiel 16:49)

Babilonul și Binefăcătorii lui oferă întotdeauna daruri, gratuități și beneficii, care vor reduce libertatea poporului **dacă** poporul pofteste acele beneficii.

Sistemele de asistență ale lumii și ale Babilonului deseori „slujesc pe cei nevoiași fără condiții,” ceea ce slăbește pe cei săraci.

Știm că Isus a spus că *„întotdeauna veți avea pe săraci cu voi,”* dar și că acest corban al lor făcea „Cuvântul lui Dumnezeu fără putere.”^[15] Ceea ce adesea nu știm este că acest **Corban** era un sistem de bunăstare socială bazat pe religie publică, nu pe caritate privată, adică pe ceea ce Iacov numește *Religia Curată*. Ioan Botezătorul a predicat aceasta și a spus poporului să o caute.

Astăzi, creștinii moderni apelează la stat pentru a primi beneficii de la oameni care exercită autoritate și forțează contribuțiile poporului, deoarece au acceptat minciuna că este în regulă „să poftesti și să iei de la aproapele tău” atâta vreme cât guvernul o face.

În loc să se pocăiască și să se străduiască împreună, într-un singur cuget, să ajute și să „ajute pe orfani și pe văduve și pe cei care, din cauza bolii sau a altui motiv, sunt în nevoie,”^[28] prin daruri de bunăvoie și jertfe, ei apelează la lume, la aceste sisteme organizate ale oamenilor și la guvernele pe care și le creează ei înșiși și iau de la aproapele lor prin forță pentru a beneficia personal. Sau pur și simplu sunt leneși în practicarea căilor Bisericii primare. În schimb, ei bolborosesc la nesfârșit, obsedați de chestiuni irelevante precum arianismul sau *vacile roșii*, și nu se ocupă de „lucrurile mai grele” despre care a vorbit Hristos.

Corbanul lui Hristos

A existat un Corban al lui Hristos?

Despre ce era cu adevărat vorba în **Corbanul** fariseilor?

Și care este diferența?^[29]

Corban, ca termen ebraic, înseamnă *jertfă* și se referea în mod specific la o „jertfă de bunăvoie” făcută de popor către un levit ales de ei, cu scopul de a îngriji pe cei nevoiași într-o societate liberă, prin caritate fierbinte și dragoste dreaptă, așa cum a exemplificat Hristos.

Acea caritate, care furniza slujirea zilnică a Religiei Pure, producea rodul virtuții și legăturile sociale necesare pentru ca o societate să fie liberă sub Dumnezeu.

Corbanul lui Moise fusese în conformitate cu Corbanul lui Hristos încă de la început, iar prin însăși natura lui ne trăgea aproape de lumina și de Duhul lui Dumnezeu, iar pe Dumnezeu aproape de noi prin Mângâietorul, Duhul Sfânt.

Existau unele congregații locale care își alegeau slujitori dintre bătrânii deja existenți în congregații, chiar înainte de Hristos, datorită lucrării lui Ioan Botezătorul. Ioan avea puterea de a boteza oamenii într-un sistem de asistență socială care depășea botezul rabinic al lui Irod și al fariseilor și **practicile** lui pline de aluat (corupție). Poporul evreu era deja organizat în grupuri de zeci încă înainte ca fariseii să declare că „veți fi dați afară” din sistemul de securitate socială (**Corban**) instituit de Irod și farisei. Acel sistem era mamona nedreaptă, asemenea sistemului de Social Security al lui Roosevelt (FDR). Din fericire, Ioan și Isus organizau deja un sistem internațional de asistență socială, conectat ca o rețea, pentru a purta de grijă poporului atunci când acel sistem lacom avea să eșueze. Biserica întemeiată de Isus Hristos furniza gratuit o „slujire zilnică” printr-o rețea voluntară a carității, așa cum El a poruncit. **Corbanul** fariseilor era rezultatul unui sistem de bunăstare guvernamental — „pâinea gratuită” instituită de Irod cel Mare — lucru care era o „cursă” după cum spune Pavel, și interzis de profeți. Acel sistem de jertfe forțate prin taxare *făcea Cuvântul lui Dumnezeu fără putere*. Sufletele pocăite care au primit Botezul lui Hristos la Rusalii au fost „dați afară” din acel sistem socialist de beneficii, administrat de oameni precum Irod și Cezar, care se numeau pe ei înșiși „Binefăcătorii lumii,” dar care erau și „*Tații pământului.*”

Plângerea

O plângere esențială pe care Isus o avea împotriva fariseilor era **Corbanul** lor, deoarece, în practică, el *făcea Cuvântul lui Dumnezeu fără putere*.

Irod și fariseii au instituit un sistem de caritate legală care a devenit o jertfă obligatorie pentru membrii lor înregistrați. Membrii erau constrânși să contribuie de oameni care se numeau pe ei înșiși „Binefăcători,” dar exercitau autoritate.

Isus nu a făcut doar o reformă a Împărăției lui Dumnezeu, ci, ca Preot și Împărat, a luat-o de la cei care „ședeau în scaunul lui Moise” și a dat-o Apostolilor.^[30]

În acea vreme, sub cezari, exista și un sistem similar în Cultul Imperial al Romei, sistem care avea să se afle în centrul conflictului creștinilor cu Roma.

Corbanul Romei

Sistemul roman de asistență socială — Corbanul Romei — asemenea **Corbanului** fariseilor și al lui Irod, se schimbase față de primele zile ale republicilor romane și israelite.

Ca republici, nici Roma, nici Israelul timpuriu nu aveau regi. Sistemele lor de „Templu” nu aveau clădiri de piatră, ci depindeau de rețele voluntare de caritate prin care se mențineau legăturile sociale ale unor societăți și națiuni libere.

Aceste guverne au evoluat în timp în State Socialiste, care forțau contribuțiile poporului prin taxare, la fel ca în zilele robiei egiptene.

Masele cetățenilor deveniseră leneșe în căile libertății și *obișnuite să trăiască pe cheltuiala altora*. Acea dependență de *oameni care se numeau pe ei înșiși „binefăcători ai poporului,” dar care exercitau autoritate unii asupra altora*, luând de la un grup ca să dea altuia — a corupt societatea. Aceste practici lacome, dorința după delicatețile și beneficiile conducătorilor, au degenerat caracterul poporului și însăși țesătura societății — familia. În timp, oamenii au ajuns dispuși să se împrumute chiar și pe seama viitorului copiilor lor, ca să obțină „răsplata nelegiurii.”

Această dependență era — și este — în contradicție cu instrucțiunile lui Hristos, ale profeților și aduce cu sine corupția și despotismul lumii.

Pocăința Romană

Mulți romani doreau să se întoarcă la felul de a fi al republicii, când conducătorii lor erau doar titulari, iar ei înșiși erau liberi.

Unii au încercat să revină la valorile republicane prin sabie, prin asasinarea lui Iulius Cezar, lucru care a dus la război civil, cu Augustus Cezar devenind ulterior *Mântuitorul Pax Romana* și aclamat ca „Fiul lui Dumnezeu”.

„Augustus știa bine că omenirea este guvernată de nume; și nu a fost înșelat în așteptarea lui că senatul și poporul se vor supune sclaviei, cu condiția să li se asigure cu respect că încă se bucură de vechea lor libertate.”^[31]

Au fost mulți romani, precum centurionul cu credință,^[32] care au avut ochi să vadă un alt fel de Mântuitor — care era și El numit „Fiul lui Dumnezeu.”

Fără îndoială, mulți dintre romanii care au devenit creștinii timpurii ai Imperiului și-au amintit cuvintele lui Polybius și modul de viață al *Libera res publica* din Republica Romană timpurie:

„Masele continuă cu o poftă de beneficii și cu obișnuința de a le primi printr-o regulă de forță și violență. Poporul, obișnuit să se hrănească pe seama altora și să depindă pentru traiul lor de proprietatea altora... instituie regula violenței;^[33] și apoi, unindu-și forțele, masacrează, alungă și jefuiesc,^[34] până când decad din nou în sălbăticie desăvârșită și își găsesc iar un stăpân și monarh.”^[35]

Două Corbanuri

Augustus Cezar a extins enorm Cultul Imperial al Romei, care era un sistem de asistență socială controlat de stat, bazat pe *înregistrare* și contribuții obligatorii. Irod a introdus un sistem similar de **corban** în forma unei jertfe legale în Iudeea.

Pentru că religia era modul prin care aveai grijă de nevoiașii societății, aceste instituții civile erau o formă de religie publică. În Statele Unite, FDR a instituit un sistem similar de Social Security, care avea să fie extins enorm de alți „zeificați” ai politiciii americane, precum LBJ și cei care au cedat practicilor lacome ale „Great Society.”

Isus a spus că dacă fariseii L-ar fi cunoscut cu adevărat pe Moise, L-ar fi cunoscut și pe El.^[36] Îl cunosc oare creștinii moderni pe Isus cu adevărat, sau sunt sub o puternică amăgire?^[37] Isus a avertizat că mulți oameni vor crede că au crezut și L-au slujit, dar în realitate vor fi *lucrători ai fărădelegii*.^[38]

Învățăături false despre Corban

Cuvântul **Corban**, în toate formele sale regăsite în multe limbi, înseamnă în general jertfă. În vremea când poporul Israel se afla în robia Egiptului, jertfa lor era a cincea parte din munca lor, contribuită obligatoriu autorităților civile, pentru a finanța guvernul — deoarece acel guvern furniza o plasă socială de siguranță nu doar pentru israeliți, ci pentru toți cetățenii Egiptului.^[39]

Pentru Moise, aceste jertfe urmau să fie daruri de bunăvoie,^[40] deoarece scopul lui era să producă un popor liber.

Dacă un student al Bibliei nu înțelege că altarele de lut și piatră erau simboluri ale unor sisteme care furnizau plase sociale de siguranță pentru comunități — sisteme ce creau legături sociale de îngrijire și iubire — în opoziție cu acele sisteme care *arau omenirea* cu elementele lumii, prin forța folosită de cei răi, dar respinsă de Ioan Botezătorul, atunci studentul pierde mesajul esențial.^[41] Aceste sisteme ale lumii erau justificate legal prin jurăminte, aplicații și acte de supunere.

Din cauza ignoranței istorice, mulți identifică greșit natura **Corbanului** fariseilor, care folosea forța pentru a furniza delicatose, pâine gratuită și asistență socială la mesele conducătorilor. Acele sisteme sunt o cursă și o capcană, pentru că sunt alimentate de lăcomie, care este idolatrie, și de jurământul de supunere.

Astfel, oamenii rămân ignoranți față de adevărata natură a Evangheliei și a Corbanului lui Hristos.

Dr. Vance Havner

Dr. Vance Havner (1901, Carolina de Nord – 12 august 1986) a fost un predicator revivalist care a scris aproape patruzeci de cărți în timpul slujirii sale. El spune:

„Isus ... i-a mustrat pentru obiceiul lor de *corban*, prin care dedicau daruri lui Dumnezeu și astfel scăpau de obligația de a le da celor nevoiași. Era un lucru bun să jertfești lui Dumnezeu, dar aceasta degenerase într-o scuză ingenioasă pentru a nu-i ajuta pe cei care aveau nevoie — un pretext pentru a evita responsabilitatea.”

Ceea ce nu a înțeles el, împreună cu alte „călăuze oarbe,” este că Corbanul fariseilor era instituit de guvernul civil al lui Irod și de un Sinedriu corupt. Era o plasă socială de siguranță, care cerea calitatea de membru prin voturi (jurăminte) și botez. A fost un pas major către vechile orașe ale sângelui, conformându-se în același timp cu pâinea gratuită a Cultului Imperial Roman, împotriva căruia avertizase Polybius.

Evreii ar fi trebuit să știe mai bine, deoarece primiseră învățăturile profeților despre curse și capcane ale unor astfel de sisteme.^[42]

Creștinul modern — și cu atât mai mult Biserica modernă — a primit și mai multe avertismente, dar amăgirile puternice fac ca o națiune care șade în întuneric să fie oarbă.

Believer's Study Bible

Believer's Study Bible, de Wallie Amos Criswell Jr. (1909, Oklahoma – 2002, Texas), prezintă o analiză scurtă, dar similară:

„Termenul *Corban* înseamnă o ofrandă dedicată lui Dumnezeu. Deși Legea porunca în mod clar cinstirea părinților (v.10), fariseii au anulat efectiv această poruncă prin practica Corbanului, permițând unui copil lipsit de inimă să-și declare bunurile *dedicate lui Dumnezeu*, astfel încât părinții să nu mai aibă niciun drept la ajutor. Dacă fiul ar regreta darul său Corban, fariseii ar fi insistat ca votul să fie păstrat, conform Num. 30:2. Isus respinge această practică de a folosi litera unei porunci pentru a invalida intenția altei porunci.”

Din nou, această sursă dintr-o „biblie de studiu” nu a reușit să înțeleagă scopul acelor daruri de bunăvoie date pe altarele vii ale leviților, care slujeau *corturile congregațiilor*,^[43] furnizând asistență socială unei întregi națiuni, și distincția dintre aceste practici ne-lacome în contrast cu cele ale lui Cain, Nimrod, Egipt și Sumer.

Această neînțelegere îl pune într-un dezavantaj major în privința interpretării pasajelor despre tați^[44] (conducători care exercită autoritate), mese^[45] (mesele conducerii, unde se distribuiau beneficii), practici^[46] (practici de caritate vs. practici de obligație), și învățăturile lui Hristos, ale Bisericii Primare și ale Apostolilor, inclusiv declarația lui Pavel conform căreia *lăcomia este idolatrie*.^[47]

Ispita mortală a legalismului

În manuscrisul **The Deadly Lure of Legalism** al lui Daniel Akin,^[48] acesta menționează Corban și ajunge la concluzia:

„Există, în esență, doar 2 abordări ale religiei, fiecare putând fi rezumată într-un singur cuvânt: *a face* sau *s-a făcut*. Lumea spune că problema este acolo afară și răspunsul este ce pot eu să fac. Biblia spune că problema este aici înăuntru, iar răspunsul este ce a făcut Hristos!”^[49]

Există într-adevăr două abordări ale religiei — dar, ce este religia?

Cu puțin peste 200 de ani în urmă, *religia* era definită ca „Evlavia reală în practică,^[50] constând în împlinirea tuturor datoriilor cunoscute față de Dumnezeu și față de semenii noștri.”^[51]

Datoria noastră față de Dumnezeu include devotament, iar devotamentul include ascultare și omagiu. Ascultarea de Dumnezeu include iubirea aproapelui și îngrijirea părinților.

Astfel, Daniel Akin are dreptate, „Există, în esență, doar 2 abordări” pentru a arăta iubire și grijă față de aproapele și față de părinții noștri. O putem face prin daruri de bunăvoie, adică prin caritate; sau o putem face legal, prin autoritatea coercitivă a statului.

Ceea ce Daniel Akin nu observă este că a îngriji pe cei nevoiași din societate prin contribuții obligatorii ale „lumii,” adică prin caritatea legală a statului asistențial, este nu doar cea mai rea formă de *legalism*, ci opusul a ceea ce Iacov numește Religia Curată.

Daniel Akin scrie că „fariseii au creat o porțiță teologică” declarând pur și simplu că „ceea ce ar fi dat părinților lor” a fost juruit lui Dumnezeu. Daniel exclamă: „Ce fel de logică este aceasta?!”^[49]

Dar adevărata „porțiță teologică” a Bisericii moderne nu este diferită de ceea ce au făcut fariseii în realitate. Ei au conspirat pe față cu Irod pentru a institui o plasă socială de siguranță pentru popor, prin intermediul guvernului civil.

Irod și Constantin au botezat oameni, dar motivația și scopul lor erau fundamental diferite de scopul lui Isus.

Irod cel Mare, prin templele sale, a instituit o membralitate globală într-un sistem de securitate socială. Acest sistem includea un registru de înscriere (*titulus* de lut sau piatră) pentru verificarea membrilor, evidențe ținute de scribi, și propriul său botez rabinic, care era deja un obicei vechi în istoria iudaică.

Înscrierea te făcea eligibil pentru beneficii din vistieria templului. Aceste beneficii erau exact ceea ce părinții orbului din Ioan 9 se temeau să piardă.^[52]

Roma instituisese propriul său *Titulus Venetus*^[53] și un sistem de înregistrare prin templele sale publice.

Irod spera să obțină cel puțin *șase sute de mii de membri*, pentru a forma un Israel Nou, propria sa „Împărăție a cerurilor” pe pământ.

Vezi și secțiunea [Botezul](#), în special Sec. „Misionarii.”

Ryrie Study Bible

Ryrie Study Bible, de Charles Caldwell Ryrie,^[54] afirmă:

„Dacă un fiu declara că suma necesară pentru a-și susține părinții era *Corban*, cărturarii spuneau că el era scutit de datoria de a-și îngriji părinții, așa cum prescrie legea. Pe deasupra, se pare că nici nu era cu adevărat obligat să dedice acea sumă Templului.”

Din nou, **Corbanul** era un sistem guvernamental de securitate socială, instituit de Irod, cu ajutorul fariseilor și al altor partide politice, în care oamenii se înregistrau pentru a deveni membri ai unui fel de „Nou Acord” (New Deal) al vremii.

Corbanul lui Moise fusese întotdeauna o jertfă de bunăvoie, oferită levitului ales de tine, în mod voluntar. Levitul primea zeciuiala în funcție de slujirea sa.

Înțelegerea Corbanului

Înțelegem noi ce le spunea Isus sau am ajuns și noi *lucrători ai fărădelegii*?

Cuvântul ebraic *qorban* (קורבן)^[55] apare în Vechiul Testament și este tradus de 68 de ori prin „jertfă,” de 12 ori prin „oblație,” o dată prin „adus” și o dată prin „sacrificiu.” Unii îl definesc ca „jertfă, ofrandă.” Corbanul lui Hristos este darul tău de caritate menit să asigure slujirea zilnică a celor nevoiași din adunările oamenilor care caută să-L urmeze pe Hristos. Cuvântul ebraic *qarab* (קרב), ca verb, este definit ca „a se apropia, a veni aproape, a intra, a se trage aproape sau a face să se apropie.”

Același cuvânt este tradus prin „a oferi” de 95 de ori, dar și prin „(a veni, a se trage...) aproape” de 58 de ori, „a aduce” de 58 de ori, „(a veni, a se apropia...) îndeaproape” de 18 ori, „a veni” de 12 ori, „a se apropia” de 10 ori, „aproape” de 4 ori, „prezentat” de 2 ori și în alte 13 moduri, apărând în total de aproximativ 280 de ori. Aceeași combinație de litere apare încă de aproximativ 250 de ori, fiind tradusă în multe feluri precum „mijloc,” „printre,” „partea interioară,” „centru.”

Aceste numeroase traduceri diferite sunt modul în care fariseii și alții i-au înșelat pe oameni, abătându-i de la scopurile lui Dumnezeu.

Jertfa sau darurile tale de bunăvoie, oferite prin caritate, aveau un scop. Ele erau o expresie a credinței tale în Calea lui Hristos și a Tatălui.

Orice societate de succes a instituit o formă de îngrijire pentru bătrâni, săraci și nevoiași în interiorul comunității sale.

De la romani la teutoni și celți, de la Israelul timpuriu la creștinii timpurii, a existat o modalitate de a avea grijă de cei nevoiași ai acestor comunități.

Această îngrijire — pâinea zilnică sau asistența socială — este numită în Noul Testament *slujirea zilnică*,^[56] dar și Religia Curată, și făcea parte din lucrarea templelor tuturor națiunilor.

Cuvântul „*slujire*” în greacă provine din *diakonia* (διακονία) și este tradus prin „slujire” de 16 ori, „administrare” de 6 ori, „slujind” de 3 ori, precum și în alte 9 moduri. Este definit ca „serviciu, slujire, mai ales a celor care împlinesc poruncile altora” și este asociat cu „slujba diaconului în biserică” sau chiar cu „serviciul celor care pregătesc și oferă hrană.”

El provine din substantivul grec *diakonos* (διάκονος), tradus prin „slujitor” de 20 de ori, „servitor” de 8 ori și „diacon” doar de 3 ori. Este definit ca „cel care împlinește poruncile altuia, în special ale unui stăpân; un slujitor, însoțitor, ministru.”

Astfel, în primul secol și în secolele care au urmat, Biserica trebuia să-și hrănească oile, oferind efectiv pâine și alte alimente celor nevoiași — acesta fiind Corbanul lui Hristos.^[57]

Biserica era alcătuită din binefăcători care ofereau slujire reală, printr-o rețea de slujitori, pentru cei nevoiași, prin daruri de bunăvoie. Aceste daruri de caritate erau Corbanul lui Hristos, oferit din dragoste unii față de alții.

Creștinii moderni își primesc însă beneficiile de la oameni care se numesc pe ei înșiși binefăcători, dar care exercită autoritate unii peste alții, în loc să acționeze prin caritate și prin legea desăvârșită a libertății. Ceea ce fac astăzi în bisericile de stat nu seamănă deloc cu ceea ce a întemeiat Biserica primară sub Hristos și nici cu ceea ce a poruncit El. Cu toate acestea, ei își imaginează că sunt credincioși și plătesc sume mari de bani slujitorilor pentru a susține această amăgire printr-o religie falsă. Ei spun, dar nu fac ceea ce a spus Hristos.

Corbanul lor real este prin favoarea sau harul statului, care slăbește oamenii și îi încurcă din nou în elementele lumii.

Acei oameni numiți binefăcători pot exercita autoritate asupra tuturor celor care caută beneficiile lor, iar pentru că aceste beneficii sunt oferite pe seama aproapelui, prin forța și puterea statului, a dori aceste beneficii înseamnă a pofti. A depinde de stat este antiteza Religiei Curate.

Ioan Botezătorul și botezul său, învățăturile lui Isus despre dragoste și porunci, avertismentul lui Petru despre practicile de lăcomie care ne transformă în marfă, precum și proclamarea constantă a lui Pavel despre importanța carității, sunt mărturiile ale Evangheliei și ale nevoii de a crea o rețea prin Corbanul lui Hristos.

Ce rezervă viitorul

Ceea ce ne rezervă viitorul este vestit în trecut.

Istoria se repetă, iar destinul Imperiului Roman este scris în propriul nostru viitor, deoarece am abandonat căile lui Hristos pentru căile Romei.

În timp ce Ponțiu Pilat și Irod Antipa păreau să recunoască pretenția mai legitimă la tronul Ierusalimului, care rămăsese vacant de la moartea lui Irod cel Mare, fariseii abandonaseră calea lui Moise și a lui Avraam și urmaseră calea lui Nimrod din Babilon, care îi conducea pe oameni înapoi în robia Egiptului. Isus, ca Hristos și moștenitor de drept al tronului, s-a opus învățăturii și politici care deveniseră dominante printre farisei.

Fariseii erau atunci un partid politic care ocupa *scaunul lui Moise*, deoarece ofereau poporului multă asistență socială sub forma beneficiilor guvernamentale, prin sistemul lor de bunăstare numit **Corban**.

Corbanul fariseilor nu era ca și Corbanul lui Moise, deoarece devenise o practică de lăcomie a unei carități legale, dependentă de guvernul care exercita autoritate unii peste alții.

Hristos, ca Rege, s-a opus și a interzis acea politică și acea practică. Guvernarea fariseilor era contrară învățăturilor lui Moise despre sistemul altarelor de lut și piatră, care se bazau pe daruri de bunăvoie.

Această formă diferită de **Corban** a făcut Cuvântul lui Dumnezeu fără putere, a degenerat poporul, le-a împietrit conștiința și i-a determinat pe oameni să continue să urmeze^[58] orbește aceiași lideri politici. Ei și-au justificat religia publică printr-o interpretare falsă a Scripturilor.

Îți sună cunoscut ceva din toate acestea?

Urmașii lui Hristos au început să depindă de un sistem de asistență socială format din slujitori care primeau donații prin caritate fierbinte, nu de bunăstarea publică a guvernelor civile din Iudeea, Romei, Corintului și ale tuturor guvernelor care făceau parte din acea nouă ordine mondială — și au fost adesea persecutați pentru credința lor în dragoste și caritate, nu în forță și supunere.

Ei nu ar fi „atins și nici gustat din delicatesele acelor sisteme de bunăstare ale statelor guvernamentale,” deoarece credeau în doctrina lui Isus, iar ochii lor fuseseră deschiși asupra ipocriziei sistemelor de bunăstare ale lumii.

„Mult timp am crezut că FDR a dezvoltat multe gânduri și idei proprii pentru binele acestei țări, Statele Unite. Dar nu a fost așa. Cele mai multe dintre ideile sale, muniția sa politică, ca să spun așa, au fost atent fabricate dinainte pentru el de Consiliul pentru Relații Externe – grupul banilor unei lumi unice. Cu strălucire și mare avânt, ca o piesă fină de artilerie, el a detonat acea „muniție” pregătită în mijlocul unei ținte nepregătite — poporul american — și astfel și-a plătit și a răsplătit sprijinul politic internaționalist.

ONU nu este decât un aparat bancar internațional pe termen lung, clar creat pentru profit financiar și economic de către un mic grup de revoluționari puternici ai unei lumi unice, flămânzi de profit și putere.

Marea Criză a fost „tunderea” calculată a publicului de către puterile banilor lumii, declanșată de penuria planificată și bruscă a ofertei de bani la vedere pe piața monetară din New York... Liderii guvernului unei lumi unice și bancherii lor tot mai apropiați au dobândit acum controlul deplin asupra mecanismului banilor și creditului din SUA prin crearea Rezervei Federale, o bancă deținută privat.” Curtis Dall, ginerele lui FDR, citat din cartea sa, *My Exploited Father-in-Law*

Corban: fariseii și statul

În articolul din 2008 „Corban: The Pharisees and the state,” de Jim Fedako, este menționat un text din 1990 publicat de Future of Freedom Foundation, intitulat „CHARITY: BIBLICAL AND POLITICAL,” semnat de Russell J. Clinchy. Acel articol a apărut inițial în volumul Essays on Liberty, publicat în 1952 de The Foundation for Economic Education.

În eseul său, Clinchy a pus întrebarea: „Ce viitor are o națiune în care părinții au ajuns să creadă că scopul guvernului este să-i scutească de responsabilitatea față de copiii lor, iar copiii, la rândul lor, cer ca guvernul să-i scutească de responsabilitatea față de părinții lor?”

Polybius a răspuns la această întrebare cu peste 2000 de ani în urmă: „Masele continuă să manifeste o poftă pentru beneficii și obiceiul de a le primi printr-o regulă a forței și violenței. Oamenii, obișnuiți să se hrănească pe seama altora și să depindă pentru traiul lor de proprietatea altora... instituie regula violenței; iar apoi, unindu-și forțele, masacrează, alungă și jefuiesc, până când degenerază din nou în sălbatici desăvârșiți și își găsesc iarăși un stăpân și un monarh.”

Corban înseamnă „jertfă” în ebraică, iar tradiția darurilor de bunăvoie oferite leviților — care fuseseră „Biserica în pustie” — pentru a sluji „corturile adunării” poporului era o tradiție bună.

Religia era modul prin care erau împlinite nevoile societății atunci când familia nu mai putea face acest lucru. Sub Irod, fariseii au transformat funcția templului într-o schemă de asistență socială bazată pe drepturi și beneficii. Aceasta nu era o idee nouă. Cain, Nimrod, Faraon și Cezar merseseră deja pe această cale, deoarece lăcomia poporului pentru „plata fărădelegii” i-a făcut să urmeze „eroarea lui Balaam.”

„Vai de ei! Căci au mers pe calea lui Cain, s-au aruncat cu lăcomie în rătăcirea lui Balaam pentru câștig și au pierit în răzvrătirea lui Core.” Iuda 1:11

Russell J. Clinchy s-a născut în 1883 și a trăit anii '30 și transformările aduse de oameni precum FDR. Dar cine din Biserica modernă își mai amintește cum era atunci când Religia Curată era practică în țară sau care a fost cu adevărat conflictul creștinilor cu Roma?

Biserica întemeiată de Isus Hristos a oferit slujirea zilnică printr-o rețea voluntară de caritate, așa cum El a poruncit. **Corbanul** fariseilor a fost rezultatul unui sistem de asistență socială administrat de guvern, bazat pe „pâinea gratuită,” instituit de Irod cel Mare, care era un „laț” potrivit lui Pavel și condamnat de profeți.

Acest sistem de ofrande forțate prin impozitare *făcea Cuvântul lui Dumnezeu fără putere*. Sufletele care s-au pocăit și au primit Botezul lui Hristos la Rusalii au fost „dați afară” din acel sistem socialist de beneficii oferite de oameni precum Irod și Cezar, care se numeau „binefăcători ai lumii,” dar erau totodată și „tații pământului.”

Feriți-vă de daruri

„Nu știți? N-ați auzit? Nu vi s-a spus de la început? Nu ați înțeles din temelii pământului?” Isaia 40:21

Există darurile lui Dumnezeu și darurile oamenilor.

Benefits

Capitalismul funcționează cel mai bine într-o societate în care oamenii își iubesc aproapele ca pe ei înșiși, unde statul devine superfluu deoarece puterea statului rămâne în mâinile individului, așa cum a intenționat Dumnezeu. Individul, ca locuitor natural, poate rămâne liber într-o stare de natură doar atâta timp cât rămâne virtuos. Capitalismul nu impune virtutea. Lăcomia sau caritatea rămân o alegere într-o societate liberă. Socialismul aduce întotdeauna sfârșitul virtuții prin împuternicirea statului, deoarece este piatra de poticnire a lui Balaam. „Dacă virtutea și cunoașterea sunt răspândite în rândul poporului, acesta nu va fi niciodată înrobite. Aceasta va fi marea sa siguranță.” Într-o republică alcătuită din suflete nobile și virtuozitate, puține sunt treburile poporului care nu sunt îngrijite de popor, pentru popor.

Plutarh spunea: „Adevărații distrugători ai libertăților poporului sunt cei care răspândesc între ei daruri, donații și beneficii.”

Dar Proverbe 19:6 ne spune același lucru: „Mulți caută bunăvoința stăpânitorului și orice om este prieten celui ce dă daruri.”

Polybius spunea: „Masele continuă să aibă o poftă pentru beneficii și obiceiul de a le primi printr-o regulă a forței și a violenței. Oamenii, obișnuiți să se hrănească pe seama altora și să depindă pentru traiul lor de proprietatea altora... instituie regula violenței; iar apoi, unindu-și forțele, masacrează, alungă și jefuiesc, până când degenerază din nou în sălbatici desăvârșiți și își găsesc iarăși un stăpân și un monarh.”

Această *regulă a violenței și a jafului* este aceeași despre care auzim în Matei 11:12: „Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, Împărăția cerurilor suferă violență, iar cei violenți pun mâna pe ea prin forță,” și în Luca 16:16: „Legea și prorocii au ținut până la Ioan; de atunci se propovăduiește Împărăția lui Dumnezeu și fiecare se silește să intre în ea.” Pocăința asociată actului Botezului însemna întoarcerea de la aceste sisteme lacome ale bunăstării lumii și revenirea la Calea carității fierbinți, împreună cu Euharistia lui Hristos.

| „Cel ce este lacom de câștig își tulbură propria casă; dar cel ce urăște darurile va trăi.” Proverbe 15:27

Plata fărădelegii oferită de oameni reduce la *nimic*^[59] drepturile și libertatea omului^[60] date de Dumnezeu și aduce *confuzie*^[61] asupra dreptului său de a judeca.

Darurile lui Dumnezeu, care îi eliberează pe oameni,^[62] vin peste cei care vor umbla pe Calea lui Dumnezeu.^[63]

Apostolul Pavel le-a scris mai multor comunități creștine timpurii din Galatia: „Căci voi, fraților, ați fost chemați la libertate; numai să nu faceți din libertate un prilej pentru firea pământească, ci slujiți-vă unii altora prin dragoste. Căci toată Legea se cuprinde într-o singură poruncă: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși». Dar dacă vă mușcați și vă mâncați unii pe alții, luați seama să nu fiți nimiciți unii de alții.” Galateni 5:13–15

Când Pavel scrie în 1 Corinteni 8:9: „Luați seama însă ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă o piatră de poticnire pentru cei slabi,” cuvântul „libertate” este același termen *exousia* pe care Pavel îl folosește în Romani 13.

Același cuvânt tradus ca „*putere*” în Romani 13 este redat ca „*drept*” în Evrei 13:10^[64] și Apocalipsa 22:14,^[65] și apare de asemenea în Apocalipsa 18,^[66] referitor la *căderea Babilonului și la negustorii pământului* — negustorii de oameni — care, împreună cu *împărații pământului, au săvârșit desfrânare*. Conducătorii lumii oamenilor nu numai că au căutat să ia omului stăpânirea cu care a fost înzestrat de Dumnezeu, dar au și conspirat să-i facă pe toți oamenii să primească semnul fiarei, un *semn al robiei* care îi transformă în marfă.

Am pierdut noi acea *libertate* dăruită de Dumnezeu prin neglijarea *responsabilității* noastre naturale și morale, care este inseparabil legată de acele *drepturi* date de Dumnezeu?

Ochii plini de adulter

Petru a afirmat clar în 2 Petru 2:3, „Și prin lăcomie, cu vorbe prefăcute, vă vor face marfă; judecata lor de mult nu zăbovește, iar osânda lor nu aștește.”

Petru nu doar că ne-a avertizat că dorirea beneficiilor pe seama altora ne transformă în *resurse umane*, ceea ce el numește „marfă,” ci ne-a avertizat și în 2 Petru 2:14 că aceste practici lacome îi încurcă din nou în jugul robiei și aduc blestem asupra copiilor noștri:

„Având ochii plini de adulter și neputând înceta de la păcat; momind sufletele nestatornice; o inimă deprinsă cu practici lacome; copii blestemați.” (2 Petru 2:14)

El ne spune că datoria celor care poftesc cu ardoare beneficiile lumii pe seama altora îi va blestema pe copiii lor.

David ne-a avertizat în Psalmul 69:22: „Masa lor să le fie o cursă înaintea lor și ceea ce trebuia să fie pentru bunăstarea lor să le fie o capcană.”

Iar Pavel ne reamintește din nou în Romani 11:9: „... David zice: Masa lor să fie făcută o cursă și o capcană, o piatră de poticnire și o răsplătire pentru ei.”

Această piatră de poticnire a fost faptul că am învățat să mâncăm la mesele pregătite cu belșugul jertfelor impuse, ale instituțiilor făcute de *oameni care se numeau pe ei înșiși Binefăcători, dar care conduceau poporul exercitând autoritate*. Aceasta este explicată în Apocalipsa 2:14: „Dar am câteva lucruri împotriva ta, pentru că ai acolo pe cei ce țin învățătura lui Balaam, care l-a învățat pe Balac să pună o piatră de poticnire înaintea copiilor lui Israel, ca să mănânce lucruri jertfite idolilor și să curvească.”

Proverbele 23 ne avertizează cu privire la masa oamenilor care exercită autoritate unii peste alții: „Când șezi să mănânci cu un stăpânitor, gândește-te bine la ce este înaintea ta; și pune-ți cuțitul la gât, dacă ești un om lacom. Nu pofti la delicatesele lui, căci sunt hrană înșelătoare.”

Dacă stăpânitorul este Binefăcătorul tău, el nu îți va da decât ceea ce ia de la alții. A dori aceste beneficii înseamnă a pofti, iar aceasta te va schimba.

Care sunt aceste beneficii astăzi?

Aceste beneficii includ totul, de la școlile publice până la cardurile de beneficii electronice (EBT) — un sistem electronic care permite departamentelor de asistență socială ale statului să emită beneficii printr-un card de plată codificat magnetic, folosit în Statele Unite și în Regatul Unit, asemenea modului în care Roma folosea *tesserae*, „semnele” descrise în Apocalipsa ca fiind ale Fiarei.

Avertizați

Dumnezeu ne-a spus în Exod 20:17: „Să nu poftești casa aproapelui tău; să nu poftești nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun lucru care este al aproapelui tău.”

Isus ne-a avertizat despre răul lăcomiei și despre originea ei în Marcu 7:20–23: „Ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om. Căci dinăuntru, din inima oamenilor, ies gânduri rele, adulterele, curviile, uciderile, furturile, lăcomiile, răutățile, înșelăciunea, destrăbălarea, ochiul rău, hula, mândria, nebulia. Toate aceste lucruri rele ies dinăuntru și spurcă pe om.”

Acestea sunt lucrurile de care El ne-a chemat să ne pocăim în Matei 4:17, când „a început să propovăduiască și să zică: «Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor este aproape,»” și în Marcu 1:15, când a spus: „S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu este aproape; pocăiți-vă și credeți Evanghelia.” El ne-a avertizat însă și în Luca 13:3: „... dacă nu vă pocăiți, toți veți pieri la fel.”

El i-a avertizat pe slujitori că sisteme de tip **Corban**, precum cel pe care îl creaseră pentru asistența lor socială, făceau Cuvântul lui Dumnezeu fără putere.

Isus ne-a spus să nu ne uităm la Binefăcători care exercită autoritate unii peste alții.

Ne-a spus să nu ne rugăm taților de pe pământ, ci numai Tatălui nostru care este în ceruri.

Ne-a spus să păzim poruncile, inclusiv pe aceea de a nu pofti nimic din ce este al aproapelui nostru, dacă vrem viața veșnică. Iar când 1 Ioan 2 vorbește despre „ispășirea pentru păcatele noastre,” ne reamintește: „Prin aceasta știm că Îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: «Îl cunosc», și nu păzește poruncile Lui, este mincinos și adevărul nu este în el. Dar cine păzește Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu este desăvârșită; prin aceasta știm că suntem în El. Cine zice că rămâne în El trebuie să trăiască și el cum a trăit Isus.”

Creștinii adevărați nu ar dori beneficiile oamenilor care se numesc Binefăcători, nici nu s-ar ruga *taților de pe pământ*, așa cum fac creștinii moderni. Ei ar fi călăuziți să se adune într-o rețea vie, care să asigure slujirea zilnică a carității unii pentru alții, potrivit legii desăvârșite a libertății. Ei s-ar strădui să păzească poruncile Lui, fiind împlinitori ai Cuvântului, într-o rețea vie a dragostei.

Israel, în robia Egiptului, era literalmente angajat de Faraon, care oferea pâine gratuită, la fel ca românii prin asistența publică, care era o religie publică. Ei trebuiau să-și plătească cota de cărămizi către Faraon, dar învățau să culeagă spicele pe câmp noaptea pentru a-și obține beneficiile. De aceea Dumnezeu a împietrit inima lui Faraon în timpul urgiilor, ca ei să poată învăța Calea lui Dumnezeu. Nu era suficient doar să înceteze a mai lua beneficiile; trebuiau să învețe să le ofere prin credință, nădejde și caritate, printr-un sistem de **Corban** care să facă Cuvântul lui Dumnezeu lucrător.

Isus nu a spus nimic diferit Bisericii primare. Când a spus: „Dați Cezarului ce este al Cezarului, și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu,” El spunea, de fapt, „plățiți-vă cota de cărămizi.” El a avertizat chiar să fim prieteni cu Mamona nedrept, explicând că acesta va eșua. Cei care înșală un stăpân îl vor înșela, cel mai probabil, și pe următorul.^[67]

Suntem în robie din cauza practicilor lacome și a lenevirii. Suntem devorați pentru că noi sau părinții noștri firești ne-am mușcat unii pe alții prin aceste practici lacome, care ne-au făcut garanți ai datoriei într-un Mamona nedrept... Trebuie să ne pocăim și să căutăm Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui.

Unde și ce este adevărata părtășie creștină?

Unde și ce este adevărata Euharistie a lui Hristos?

Unde și ce este Rețeaua Vie a credincioșilor?

Unde și ce este Comuniunea Sfinților?

Unde și cum practică oamenii Religia Curată?

Unde și cine sunt oamenii care se ocupă de lucrurile mai grele ale Legii?

Note

¹ Se pare că există o anumită confuzie arheologică în ceea ce privește Corban (sau Korban), în sensul clasificării sale sub „Inscripții de caracter religios și public” (Inscriptions of a religious and public character) sau ca „Instrumentum domesticum” (obiect casnic/instrument domestic). Aceasta este menționată în articolul: Jerusalem and Caesarea Inscriptions and New Testament Study: A Review Article, de Simon Gathercole, Facultatea de Divinitate, Universitatea Cambridge, Marea Britanie, pagina 395.

² 07133 קרבן qorban kor-bawn' sau קרבן qurban koor-bawn' din rădăcina 07126 Kuf-Reish-Beit (fără Nun) este tradus și ca „ofertă,” dar poate însemna „a se apropia”. Acesta este cuvântul pe care îl vedem ca „corban” în greacă: 2878 ~κορβαν~; n m; {Vezi TWOT la 2065 @@ "2065e"} AV-ofertă 68, aducere 12, oferit 1, jertfă 1; 82
1) ofertă, aducere (oblație)

Vezi 07126 קרב a se apropia; 07127 קרב a se apropia, a veni aproape; 07128 קרב luptă, bătălie; 07129 קרב qerab război; 07130 קרב qereb mijloc, interior; 07131 קרב qareb apropiere, acces apropiat.

³ În iudaism, korban (ebraică: קרבן qorbān; idiș churbn; arabă: قربان), scris și qorban sau corban, reprezintă orice fel de ofrandă sacrificială descrisă și poruncită în Tora. Forma plurală este *korbanot*.

⁴ Ioan 5:46 „Căci dacă ați crede pe Moise, ați crede și pe Mine, pentru că el a scris despre Mine.”

⁵ 2 Tesaloniceni 2:11 „Și din această pricină Dumnezeu le va trimite o lucrare puternică de rătăcire, ca să creadă o minciună:”

⁶ Luca 13:27 „Dar El va zice: Vă spun că nu vă cunosc de unde sunteți; depărtați-vă de la Mine, toți lucrătorii de nelegiuire!”

⁷ Matei 21:43 „De aceea vă spun vouă: Împărăția lui Dumnezeu vi se va lua vouă și va fi dată unui neam care va aduce roadele ei.”

⁸ Ioan 19:15 „Dar ei au strigat: Ia-L, ia-L, răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Regele vostru? Preoții de seamă au răspuns: Nu avem rege decât pe Cezar.”

⁹ Luca 22:29 „Și Eu vă rânduiesc vouă o Împărăție, așa cum Tatăl Meu Mi-a rânduit Mie;”

¹⁰ Luca 12:32 „Nu te teme, turmă mică, căci Tatălui vostru i-a plăcut să vă dea Împărăția.”

¹¹ 2 Timotei 3:13 „Dar oamenii răi și înșelătorii vor merge din rău în mai rău, înșelând și fiind înșelați.”

¹² 1435 δῶρον doron [do'-ron] un dar; n n; TDNT-2:166,166; [{Vezi TDNT 191}] AV-dar 18, ofertă 1; 19

1) un dar, prezent

1a) daruri oferite în expresie de onoare

1a1) de jertfe și alte daruri oferite lui Dumnezeu

1a2) de bani aruncați în vistierie pentru scopurile templului și pentru susținerea săracilor

2) oferirea unui dar sau a darurilor

Pentru sinonime vezi intrarea 5839. Daron este un termen grec care este adesea echivalent cu termenul ebraic **corban**.

¹³ Interpretarea Legii de către farisei se bazează pe utilizarea extensivă a **jurământului votiv** (*neder*), prin care o persoană declara anumite bunuri drept *qorban* — „consacrate lui Dumnezeu” — chiar dacă aceste bunuri **nu erau efectiv transferate** sau utilizate imediat în scop cultic.

Existența și funcționarea legii create de ei sunt confirmate direct de **literatura rabinică timpurie**, în special de tratatul **Mishnah Nedarim**, care reglementează jurămintele (*neder*) și consecințele lor juridice. Aceste texte demonstrează că practica criticată de Isus nu era marginală sau ipotetică, ci **codificată și administrată legal** în cadrul iudaismului fariseic.

În *Mishnah Nedarim* 1–9, jurământul este tratat ca un act cu **forță juridică superioară relațiilor familiale**. De exemplu, *Nedarim* 1:1 afirmă că un *neder* poate face un lucru „interzis ca și cum ar fi consacrat sanctuarului,” chiar dacă nu este oferit efectiv. În *Nedarim* 5:6–7 se discută explicit situații în care cineva jură că nu va beneficia de bunurile altuia, inclusiv ale rudelor apropiate, iar acest jurământ este considerat obligatoriu, chiar dacă produce **consecințe sociale sau morale severe**.

De o importanță specială este *Mishnah Nedarim* 9:1, unde se recunoaște că jurămintele pot produce **nedreptăți evidente**, dar sunt totuși validate pentru a „păstra autoritatea jurământului.” Ulterior, rabinii dezbat posibilitatea anulării jurămintelor (*hatarat nedarim*), însă acest mecanism rămâne **discreționar**, dependent de autoritatea învățătorilor, nu de dreptatea intrinsecă a cazului. Astfel, sistemul creează o **dependență structurală** de interpretarea clericală, exact contextul denunțat de Isus.

Mai mult, *Nedarim* 4:1–3 oferă exemple în care un jurământ poate fi folosit pentru a **exclude persoane de la beneficii materiale**, inclusiv membri ai familiei, fără ca jurantul să fie obligat să transfere bunul în folosul săracilor sau al templului. Aceasta confirmă că *qorban* putea funcționa ca o **declarație negativă** (interdicție), nu ca o jertfă reală, consolidând caracterul de **ficțiune juridică** al practicii.

În acest context, critica lui Isus din Marcu 7 și Matei 15 se aliniază cu o **critică internă profundă** a unui sistem în care jurământul a devenit un instrument de **exonerare legală**, nu de sfințenie.

Din punct de vedere juridic, această declarație producea un **efect de inalienabilitate**: bunurile astfel „jurate” deveneau indisponibile pentru orice altă obligație, inclusiv pentru **datoria naturală și morală** de a-ți susține părinții, o datorie explicit consacrată în Lege (Exod 20:12; Deut. 5:16). Fariseii au acordat **prioritate absolută** jurământului ritual față de porunca fundamentală a legământului, creând astfel o **ierarhie juridică inversată**, în care un act formal anula o obligație morală anterioară.

Această practică funcționa ca o **ficțiune juridico-religioasă**: individul putea declara „ceea ce ar fi dat părinților” drept *qorban*, fără a-l da efectiv templului, păstrând controlul asupra bunului, dar **suspendând orice revendicare legitimă** a familiei. Astfel, jurământul nu era un act real de sacrificiu, ci un **instrument de evitare a responsabilității**, protejat de autoritatea interpreților Legii. În termeni de drept, avem de-a face cu un **abuz de formă**, prin care litera unui act religios era folosită pentru a submina scopul Legii.

Isus denunță explicit această practică ca fiind o **anulare a Cuvântului lui Dumnezeu prin tradiție** (Marcu 7:13). Critica Sa nu vizează existența jurământului ca instituție, ci **funcția sa deturnată**, prin care religia este transformată într-un sistem de **exonerare legală**, nu de formare morală. Prin această porțiță, responsabilitatea personală este transferată către o instituție abstractă, iar relația directă dintre copii și părinți este dizolvată într-un formalism religios.

Din perspectivă constituțională, această practică marchează o **mutare a jurisdicției morale**: de la familie (unitatea primară a legământului) către o autoritate religioasă centralizată, care legitimează excepții prin interpretare. Această mutație este esențială pentru înțelegerea conflictului dintre Isus și farisei, deoarece ea reflectă aceeași logică structurală prin care **responsabilitățile naturale** sunt absorbite de **sisteme instituționale**, iar caritatea devine o obligație formală sau o promisiune abstractă.

În acest sens, „porțița teologică” nu este doar o problemă de etică personală, ci un **precedent juridic periculos**, prin care se instituie ideea că datoriile fundamentale ale legământului pot fi suspendate prin acte religioase declarative. Această logică va sta ulterior la baza sistemelor de tip *Corban* criticate de Isus: structuri în care **promisiunea rituală** înlocuiește **fapta concretă a iubirii**, iar religia ajunge să protejeze lăcomia și comoditatea sub masca devoțiunii.

Prin urmare, învățătura lui Isus nu respinge jertfa sau consacrarea, ci reafirmă un principiu fundamental al Legii: **niciun act religios nu poate anula o obligație morală clară**, iar orice sistem care permite acest lucru „face Cuvântul lui Dumnezeu fără putere.”

¹⁴ Luca 21:1 „Și Isus S-a uitat în sus și a văzut pe cei bogăți aruncând darurile lor în vistierie.”

¹⁵ 208 ἀκυρόω akuroo [ak-oo-ro'-o] din 1 (ca particulă negativă) și 2964 kuroo a confirma, din 2962 κύριος kurios Domn; v; TDNT-3:1099,494; [Vezi TDNT 419] AV-a face fără efect 2, a anula 1; 3

1) a face nul, a priva de forță și autoritate

¹⁶ 3862 ~παράδοσις~ paradosis @par-ad'-os-is@ din 3860 paradidomi (verbul care vine din prepoziția para „de la” și 1325 didomi „a da”); TDNT-2:172,166; [Vezi TDNT 191] n f AV-tradiție 12, poruncă 1; 13

1) predare, încredințare

1a) actul de a preda, de a ceda

1b) predarea orașelor

2) o predare făcută prin cuvânt rostit sau scris, adică tradiție prin învățătură, narațiune, precept etc.

2a) obiectiv, ceea ce este predat, substanța unei învățături

2b) corpul de precepte, în special rituale, care, în opinia evreilor de mai târziu, erau transmise oral de Moise și transmise oral în succesiune neîntreruptă generațiilor ulterioare; aceste precepte, atât ilustrând cât și extinzând legea scrisă, trebuiau ascultate cu aceeași reverență

• Lexiconul grec al lui Thayer: „o predare, o încredințare; adică

1. actul de a preda, cedarea: orașelor, Polybius 9, 25, 5; Josephus, b. j. 1, 8, 6; a banilor, Aristotle, pol. 5, 7, 11, p. 1309{a}, 10.;

2. o predare făcută prin cuvânt rostit sau scris...”

• Vezi și 1325 grant (a acorda), și 3970 patroparadotos folosit în 1 Petru 1:18

¹⁷ Matei 6:7 „Când vă rugați, nu folosiți repetiții deșarte, cum fac păgânii; căci ei cred că vor fi ascultați pentru vorbăria lor multă.”

¹⁸ [Korban - Wikipedia](#)

¹⁹ Fapte 6:1 „În acele zile, când numărul ucenicilor se înmulțea, s-a iscat o murmură a eliniștilor împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau neglijate în slujirea zilnică.”

²⁰ **Să nu exercitați autoritate**

Matei 20:25 „Dar Isus i-a chemat la Sine și le-a zis: Știți că domnitorii neamurilor domnesc peste ele, și cei mari exercită autoritate asupra lor. Dar între voi să nu fie așa...”

Marcu 10:42 „Dar Isus i-a chemat la Sine și le-a zis: Știți că cei care sunt considerați că conduc peste neamuri domnesc peste ele; și cei mari exercită autoritate asupra lor. Dar așa să nu fie între voi...”

Luca 22:25 „Și El le-a zis: Împărății neamurilor domnesc peste ele; și cei ce exercită autoritate asupra lor sunt numiți binefăcători. Dar voi să nu fiți așa...”

²¹↑ Aplicarea este o formă de rugăciune.

²²↑ Matei 11:12 „Și de la zilele lui Ioan Botezătorul până acum Împărăția cerurilor suferă violență, și cei violenți o răpesc cu forța.”

²³↑ Luca 16:13 „Niciun slujitor nu poate sluji la doi stăpâni; căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt, sau se va ține de unul și-l va disprețui pe celălalt. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui mamona.” ¹⁴Și fariseii, care erau iubitori de argint, au auzit toate acestea și L-au batjocorit. ¹⁵Și El le-a zis: Voi sunteți cei care vă justificați înaintea oamenilor, dar Dumnezeu vă cunoaște inimile; căci ceea ce este prețuit printre oameni este urâciune înaintea lui Dumnezeu. ¹⁶Legea și profeții au fost până la Ioan; de atunci Împărăția lui Dumnezeu este vestită, și fiecare se străduiește să intre în ea.

²⁴↑ „Dar când apare o nouă generație și democrația ajunge în mâinile nepoților fondatorilor săi, ei s-au obișnuit atât de mult cu libertatea și egalitatea încât nu le mai prețuiesc și încep să aspire la preeminență; și în special cei cu averi mari cad în această eroare. Așa că, atunci când încep să tânjească după putere și nu o pot obține prin ei înșiși sau prin calitățile lor proprii, își risipesc averile, ispitind și corupând poporul în toate modurile posibile. Și astfel, prin setea lor nebună de faimă, au creat în rândul maselor un apetit pentru daruri și obiceiul de a le primi, iar democrația, la rândul ei, este abolită și se transformă într-o domnie a forței și violenței. Căci poporul, obișnuit să se hrănească pe cheltuiala altora și să depindă pentru trai de proprietatea altora, îndată ce găsește un lider întreprinzător, dar exclus din funcții din cauza sărăciei sale, instituie domnia violenței; și acum, unindu-și forțele, masacrează, exilează și jefuiesc, până când degenerază din nou în sălbăticie perfectă și găsesc din nou un stăpân și monarh.” Polybius: Istoriile (compuse la Roma în jurul anului 130 î.Hr.), Fragmente din Cartea VI, p. 289

²⁵↑ Talmudul Babilonian, Sukkah 49 (unde se discută despre caritate și acte de dreptate fiind superioare sacrificiilor, în contextul discuțiilor despre binefacere și jertfe)

²⁶↑ Luca 3:11 „El a răspuns și le-a zis: Cel ce are două haine să dea celui ce nu are; și cel ce are hrană să facă la fel.”

²⁷↑ Prima Apologie a lui Iustin Martirul, Capitolul LXVII

²⁸↑ Prima Apologie a lui Iustin Martirul, Capitolul LXVII (repetat în original – probabil referință la descrierea slujbei creștine timpurii și a carității comunitare)

²⁹↑ **Corbanul lui Hristos este fundamental diferit**, atât în natură, cât și în scop, de Corbanul practicat și administrat de farisei în sec. I. În sens ebraic original, **qorban** (קרבן) desemnează o **jertfă de apropiere**, provenind din rădăcina verbală **qarab** (קרב) – „a se apropia, a veni aproape, a intra în relație.” Astfel, Corbanul nu este definit în primul rând prin obiectul oferit, ci prin **relația creată**: apropierea omului de Dumnezeu și, implicit, a oamenilor unii de alții. În cadrul Legii mozaice, Corbanul funcționa ca o **ofrandă de bunăvoie**, adusă voluntar pentru susținerea leviților și pentru îngrijirea celor nevoiași din comunitate, în cadrul „corturilor congregațiilor” – adică rețelele vii, mobile și descentralizate ale poporului.

Acest Corban, practicat sub Moise, este în **continuitate structurală și morală** cu **Corbanul lui Hristos**. El producea ceea ce Noul Testament numește „slujirea zilnică” (*diakonia kathēmerinē*), identificată de Iacov drept „Religia Curată” (Iacov 1:27). Prin caritate voluntară și slujire reciprocă, acest sistem genera **virtute personală, responsabilitate morală și legături sociale reale**, indispensabile unei societăți libere sub Dumnezeu. Prin însăși natura lui, acest Corban „ne apropia” de Dumnezeu și îl făcea pe Dumnezeu să Se apropie de oameni, prin lucrarea Duhului Sfânt.

În opoziție directă, **Corbanul fariseilor** nu mai funcționa ca jertfă vie, ci ca **mecanism juridico-religios**. Fariseii au instituit ceea ce Isus denunță drept o „**portită teologică**,” prin care cineva putea declara că „ceea ce ar fi dat părinților” a fost „juruit lui Dumnezeu” (Marcu 7:11). Această declarație se baza pe **jurământul votiv (neder)**, care conferea bunurilor un statut de *qorban* fără a impune transferul lor real sau folosirea lor efectivă pentru cei nevoiași.

Din punct de vedere juridic, acest act crea o **inviolabilitate artificială** a bunului: părinții nu mai aveau drept de revendicare, iar jurantul nu era obligat să îplinească concret nici jertfa, nici datoria filială. Avem de-a face cu o **ficțiune juridico-religioasă**, confirmată de *Mishnah Nedarim*, prin care forma jurământului anula fondul Legii. Astfel, o poruncă explicită a Decalogului („cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”) era suspendată printr-un act verbal sacralizat, administrat și protejat de autoritatea rabinică.

Isus identifică acest mecanism ca fiind **anularea Cuvântului lui Dumnezeu prin tradiție** (Marcu 7:13). Critica Sa nu este una sentimentală, ci **structurală**: Corbanul fariseilor mutase **jurisdicția morală** de la familie și comunitate la o instituție religioasă centralizată, care legitima excepții prin interpretare. Jertfa nu mai era o expresie a iubirii, ci un instrument de **evitare a responsabilității**, iar religia devenise un sistem de **exonerare legală**, nu de formare a conștiinței.

Diferența dintre cele două Corbanuri este, așadar, radicală:

- **Corbanul lui Hristos:** voluntar, relațional, orientat spre slujire concretă, producător de virtute și libertate;
- **Corbanul fariseilor:** declarativ, coercitiv în efect, dependent de autoritate instituțională, producător de alienare morală și socială.

Prin această distincție, Isus nu respinge jertfa, ci o **restaurează** la sensul ei original. El reafirmă că **niciun act religios, niciun jurământ și nicio instituție nu pot anula o obligație morală clară**. Orice sistem care permite acest lucru – fie el religios sau civil – „face Cuvântul lui Dumnezeu fără putere” și transformă credința într-o formă de fărâdele mascată.

În acest sens, Corbanul lui Hristos nu este un concept abstract, ci o **ordine vie a Împărăției**, opusă oricărei religii care substituie iubirea activă cu formalismul sacru și caritatea voluntară cu constrângerea legală.

³⁰↑ **Împărăția luată**

Matei 2:6 „Și tu, Betleeme, în țara lui Iuda, nu ești cea mai mică printre căpeteniile lui Iuda; căci din tine va ieși un **Conducător** (2233 – ἡγεομαι *hēgeomai*, a conduce, a governa), care va paște poporul Meu Israel.”

Matei 9:16 „Nimeni nu pune un petec de stofă nouă la o haină veche, căci ceea ce pune pentru a o repara ia din haină, și ruptura devine mai rea. 17 Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; altfel burdufurile se rup, vinul se varsă și burdufurile se pierd; ci pun vin nou în burdufuri noi, și ambele se păstrează.” *Isus nu a venit doar să reformeze împărăția.*

Matei 21:43 „De aceea vă spun vouă: **Împărăția lui Dumnezeu vi se va lua vouă și va fi dată** unui neam care va aduce roadele ei.” *Isus o va lua ca preot și rege.*

Luca 13:9 „Și dacă va face **rod**, bine; iar dacă nu, după aceea o vei tăia.” *Corban-urile lumii erau practici lacome*

Ioan 19:15...19 „Dar ei **au strigat:** Ia-L, ia-L, răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Regele vostru? Preoții de seamă au răspuns: **Nu avem rege decât pe Cezar.**” *Împărăția luată prin cuvintele propriei lor guri.*

Ioan 15:4 „Rămâneți în Mine și Eu în voi. După cum mlădița nu poate face rod de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți, dacă nu rămâneți în Mine.” *Poporul trebuie să caute Calea.*

Ioan 15:8 „În aceasta **Tatăl** Meu este proslăvit: ca să aduceți multă roadă; și astfel veți fi ucenicii Mei.”

Luca 12:32 „Nu te teme, **turmă mică**, căci Tatălui vostru I-a plăcut să **vă dea Împărăția.**”

Luca 22:29 „Și **Eu vă rânduiesc vouă o Împărăție**, așa cum Tatăl Meu Mi-a rânduit Mie;”

Marcu 15:26 „Și deasupra era scrisă acuzația Lui: **REGELE IUDEILOR.**”

Fapte 17:7 „Pe care Iason i-a primit: și aceștia toți fac împotriva decretelor Cezarului, zicând că este un alt rege, unul Isus.”

1 Petru 2:9 „Dar voi sunteți un neam ales, o **preoție împărătească, un neam sfânt, un popor deosebit**, ca să vestiți virtuțile Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată.”

Vezi „Luarea și Darea Împărăției” ([Taking and Giving the Kingdom](#)).

³¹↑ Gibbon's Decline and Fall of the Roman Empire, Capitolul 3

Capitolul 3 descrie constituția Imperiului Roman în epoca Antoninilor (perioada de vârf, sec. II d.Hr.), ca o monarhie absolută deghizată în forme republicane. Gibbon subliniază prosperitatea aparentă, armata disciplinată, administrația eficientă și pacea relativă sub împărați ca Traian, Hadrian, Antoninus Pius și Marcus Aurelius. Totuși, avertizează asupra fragilității libertății publice sub putere concentrată: monarhia tinde spre despotism fără controale puternice (nobile, cler sau popor armat). Roma ajunsese la o monarhie de facto după Augustus, unde împăratul controla legi, finanțe și armată. Gibbon notează că această epocă de aur ascundea slăbiciuni interne care vor duce la declin (pierderea virtuții civice, dependență de mercenari etc.).

³²↑ Matei 8:10 „Când Isus a auzit aceasta, S-a mirat și a zis celor ce-L urmau: **Adevărat vă spun că n-am găsit atât de mare credință, nici chiar în Israel.**”

³³↑ Matei 11:12 „Și de la zilele lui Ioan Botezătorul până acum **Împărăția cerurilor suferă violență, și cei violenți o răpesc cu forța.**”

³⁴↑ Luca 16:16 „Legea și profeții au fost până la Ioan; de atunci **Împărăția lui Dumnezeu este vestită, și fiecare se străduiește să intre în ea.**”

³⁵↑ Context și traducere alternativă: „Dar când apare o nouă generație și democrația ajunge în mâinile nepoților fondatorilor săi, ei s-au obișnuit atât de mult cu libertatea și egalitatea încât nu le mai prețuiesc și încep să aspire la preeminență; și în special cei cu averi mari cad în această eroare. Așa că, atunci când încep să tânjească după putere și nu o pot obține prin ei înșiși sau prin calitățile lor proprii, își risipesc averile, ispitind și corupând poporul în toate modurile posibile. Și astfel, prin setea lor nebună de faimă, au creat în rândul maselor un apetit pentru daruri și obiceiul de a le primi, iar democrația, la rândul ei, este abolită și se transformă într-o domnie a forței și violenței.

Căci poporul, obișnuit să se hrănească pe cheltuiala altora și să depindă pentru trai de proprietatea altora, îndată ce găsește un lider întreprinzător, dar exclus din funcții din cauza sărăciei sale, instituie domnia violenței; și acum, unindu-și forțele, masacrează, exilează și jefuiesc, până când degenerază din nou în sălbăticie perfectă și găsesc din nou un stăpân și monarh.” Polybius: Istoriile (compuse la Roma în jurul anului 130 î.Hr.), Fragmente din Cartea VI, p. 289. Vezi și ediția Loeb Classical Library, 1922–1927 (unde Polybius descrie ciclul constituțiilor: democrația degenerând în oclocrație prin corupție, daruri și dependență de lideri demagogi, ducând la tiranie).

³⁶↑ Ioan 5:46 „Căci dacă ați crede pe Moise, ați crede și pe Mine, pentru că el a scris despre Mine.”

³⁷↑ 2 Tesaloniceni 2:11 „Și din această pricină Dumnezeu le va trimite o lucrare puternică de rătăcire, ca să creadă o minciună:”

³⁸↑ Luca 13:27 „Dar El va zice: Vă spun că nu vă cunosc de unde sunteți; depărtați-vă de la Mine, toți lucrătorii de nelegiuire!”

³⁹↑ **Partea a cincea**

Geneza 47:24 „Și va fi așa: la sporul recoltelor, veți da a cincea parte lui Faraon, iar cele patru părți vor fi ale voastre, pentru sămânța câmpului, pentru hrana voastră, pentru cei din casele voastre și pentru hrana copiilor voștri mici.” ²⁵Și ei au zis: „Tu ne-ai salvat viața; să găsim har înaintea domnului meu, și vom fi slujitorii lui Faraon.” ²⁶Și Iosif a făcut o lege peste țara Egiptului până în ziua de azi, ca Faraon să aibă a cincea parte; numai pământul preoților nu a devenit al lui Faraon.

Trebuie remarcat că aceasta a fost începutul robiei Egiptului, dar în versetul 22: „Numai pământul **preoților nu l-a cumpărat**; căci preoții aveau o porțiune rânduită lor de Faraon și mâncau porția pe care le-o dădea Faraon; de aceea **nu și-au vândut pământurile**.”

⁴⁰↑ **Ofranda de bunăvoie este caritate care este iubire**

Exod 25:2 „Vorbește copiilor lui Israel **să-Mi aducă o ofrandă**<08641>: de la fiecare om care o **dă de bunăvoie**<05068> cu inima sa, să luați ofranda Mea<08641>.”

Exod 35:5 „Luați din mijlocul vostru **o ofrandă**<08641> **pentru Domnul**: oricine are **inima binevoitoare**<05081>, să aducă ofranda Domnului: aur, argint și aramă,”

Exod 35:10 „Și **orice om priceput** dintre voi să vină și să facă tot ce a poruncit Domnul;”

Exod 35:21 „Și au venit fiecare al **cărui suflet l-a îndemnat** și fiecare pe care **duhul său l-a făcut dispus**<05068>, și au adus **ofranda** Domnului<08641> pentru lucrarea cortului întâlnirii, pentru toată slujba lui și pentru veșmintele sfinte.”

Exod 35:29 „Copiii lui Israel au **adus o ofrandă de bunăvoie**<05071> Domnului, fiecare bărbat și femeie, **a căror inimă i-a făcut dispus**<05068> să aducă pentru orice fel de lucrare pe care Domnul o poruncise să fie făcută prin mâna lui Moise.”

Exod 36:3 „Și au primit de la Moise **toată ofranda**<08641> pe care copiii lui Israel o aduseseră pentru lucrarea slujbei sanctuarului, ca să o facă cu ea. Și îi aduceau în fiecare dimineață **ofrande de bunăvoie**<05071>.”

Levitic 1:2 „Vorbește copiilor lui Israel și spune-le: Dacă vreun om dintre voi **aduce o ofrandă**<07133-**Corban**> Domnului, să **aducă ofranda voastră**<07133-**Corban**> din vite, din cireadă sau din turmă. ³Dacă ofranda lui este o ardere de tot din cireadă, să aducă un mascul fără cusur; **să-l aducă de bunăvoie**<07522> la ușa cortului întâlnirii, înaintea Domnului.”

Levitic 2:4 „Și dacă aduci o oblație<07133> de dar de mâncare coptă în cuptor, să fie turte **nedospite** din făină fină amestecată cu untdelemn, sau azime unse cu untdelemn.” ⁵Și dacă **oblația** ta <07133-**Corban**> este un dar de mâncare copt în tigaie, să fie din făină fină **nedospită**, amestecată cu untdelemn.”

Levitic 7:16 „Dar dacă jertfa ofrandei sale este o făgăduință sau o **ofrandă de bunăvoie** <05071>, să fie mâncată în ziua în care își aduce jertfa; și ce rămâne să se mănânce și a doua zi.”

Levitic 22:18 „Vorbește lui Aaron, fiilor săi și tuturor copiilor lui Israel și spune-le: Oricine din casa lui Israel sau din străinii din Israel care vrea să **aducă oblația sa** <07133-**Corban**> pentru toate făgăduințele sale și **pentru toate ofrandele sale de bunăvoie** <05071> pe care le vor aduce Domnului ca ardere de tot, 19 să o aduceți după voia voastră...”

Deuteronom 16:10 „Și să ții sărbătoarea Săptămânii pentru Domnul Dumnezeuul tău, cu o **dare de bunăvoie** <05071> din mâna ta, pe care o vei da Domnului Dumnezeuului tău, după cum te-a binecuvântat Domnul Dumnezeuul tău.”

Ezra 7:13 „Dau poruncă ca toți cei din poporul lui Israel, preoții și leviii din împărăția mea, care vor să **meargă de bunăvoie** <05069> la Ierusalim, să meargă cu tine... ¹⁵Și să ducă argintul și aurul pe care regele și sfetnicii săi l-au **oferit de bunăvoie** <05069> Dumnezeuului lui Israel, a cărui locuință este în Ierusalim, ¹⁶și tot argintul și aurul pe care-l poți găsi în toată provincia Babilonului, împreună cu **ofranda de bunăvoie** <05069> a poporului și a preoților, care **oferă de bunăvoie** <05069> pentru casa Dumnezeuului lor din Ierusalim.”

Observații cheie asupra termenilor:

- <07133> = קָרְבָּן (qorban / corban) – înseamnă „ofertă,” „aducere,” „jertfă” sau „dar adus lui Dumnezeu.”
- <05071> = נְדָבָה (nedavah) – „ofrandă de bunăvoie,” „dar voluntar,” ceva oferit din inimă, fără obligație.
- <05069> = נָדַב (nedav) – verbul „a oferi de bunăvoie,” „a dărui voluntar.”

⁴¹↑ Un student al Scripturii care nu înțelege această dimensiune ratează o percepție esențială asupra **contrastului structural dintre două tipuri de sisteme sociale și religioase** prezentate constant în revelația biblică. **Altarele de lut și piatră** din Vechiul Testament — în special cele descrise în **Exodul 20:24–25** — nu sunt simple instalații rituale, ci **simboluri juridico-teologice** ale unor **ordini sociale distincte**, fiecare având o sursă diferită de autoritate, un mod diferit de distribuție a resurselor și o logică diferită a relațiilor umane.

Altarele de **lut (pământ)** semnifică fragilitatea condiției umane și dependența reciprocă în cadrul legământului. Ele sunt asociate cu structuri **familiale și tribale naturale**, necentralizate, precum rețelele de tabere ale lui Avraam, care funcționau prin **ospitalitate, caritate voluntară și responsabilitate directă**. Din perspectivă constituțională, aceste altare indică un sistem fără delegare de forță către o autoritate centrală, în care **jurisdicția rămâne la nivelul conștiinței și al relației directe**, nu al constrângerii.

Altarele de **piatră**, pe de altă parte, simbolizează stabilitatea și continuitatea comunitară, dar **numai în măsura în care pietrele sunt necioplite** (Exod 20:25; Deut. 27:5–6). Interdicția folosirii uneltelor („ciocan sau topor”) are o semnificație juridică clară: **respingerea intervenției forțate a omului asupra ordinii divine**. În lectura neo-testamentară, această simbolistică este preluată explicit în **1 Petru 2:5**, unde credincioșii sunt descriși ca „**pietre vii**” (*lithoi zōntes*), formând un **altar viu**, nu prin coerciție instituțională, ci prin **slujire voluntară**. Această slujire produce ceea ce poate fi descris, în termeni moderni, drept **welfare comunitar**, dar unul întemeiat exclusiv pe caritate, nu pe impozitare.

Aceste două tipuri de altare funcționează ca **rețele sociale de siguranță** bazate pe **legături voluntare de grijă și iubire**, corespunzând definiției biblice a „**religiei curate**” din **Iacov 1:27**. În acest cadru, grija pentru văduve și orfani este exercitată prin ofrande libere și slujire reciprocă, evitând atât robia economică, cât și alienarea morală.

În opoziție, Scriptura descrie sisteme care „**ară omenirea**” prin **elementele lumii** (*stoicheia tou kosmou*; Gal. 4:3, 9; Col. 2:8, 20). Acestea sunt structuri religioase sau politice care operează prin **forță, jurăminte obligatorii, loialitate impusă și aplicație legală coercitivă**. Exemple paradigmatiche includ:

- **Corbanul fariseic** (Marcu 7:11), un sistem de contribuții formalizate care pretindea scop caritabil, dar suspenda responsabilitatea directă față de părinți și cei nevoiași, transferând obligația morală către o instituție;
- **Sistemele statale ale „binefăcătorilor”**, de la Babilon și Roma până la structuri moderne, care redistribuie resursele prin constrângere fiscală, creând dependență și subordonare juridică.

Ioan Botezătorul respinge explicit aceste sisteme prin botezul său de pocăință. Predica lui nu vizează doar păcate individuale, ci o **schimbare de jurisdicție**: întoarcerea de la structuri bazate pe forță, descendență, jurăminte și ritualuri externe, către o ordine a responsabilității personale și a dreptății concrete (Luca 3:10–14). De aceea îi numește pe farisei și saduceii „**pui de vipere**” (Matei 3:7–10), denunțând încrederea lor într-un sistem religios formal care legitima dominația și dependența.

Această înțelegere este confirmată de **tradiția patristică timpurie**. **Didahia** descrie comunități creștine care funcționează prin daruri voluntare, fără coerciție, unde grija pentru cei vulnerabili este administrată local și relațional (Didahia 1; 4; 13). **Iustin Martirul**, în *Apologia I* (cap. 67), afirmă explicit că fiecare dă „după cum voiește,” iar fondurile sunt folosite pentru văduve, orfani, bolnavi și străini, fără intervenția statului sau a forței legale. Din perspectivă juridică, aceasta constituie un model de **autogovernare comunitară sub autoritate divină**, nu de religie publică coercitivă.

În esență, Scriptura opune două paradigme:

- **Altarele vii de lut și piatră** → libertate, responsabilitate și caritate voluntară, sub jurisdicția directă a lui Dumnezeu;
- **Sistemele bazate pe forță** (jurăminte, fealty, aplicație legală) → robie sub „elementele lumii,” respinse de Ioan Botezătorul și de Hristos.

Ignorarea acestei distincții face ca numeroase pasaje despre **Corban, jertfe, binefăcători și Împărăția cerurilor** să fie citite superficial sau confuz, deoarece se pierde axa constituțională fundamentală a revelației biblice: **Dumnezeu nu instituie sisteme de constrângere, ci comunități de libertate morală întemeiate pe iubire și dreptate**.

⁴²↑ Masa ca o cursă

Psalom 69:22-23 „**Să le devină masa lor cursă** înaintea lor; și **ceea ce trebuia să fie pentru binele lor**, să le devină **capcană**.²³Să li se întunece ochii, ca să nu vadă; și să le faci șalele să tremure neconținut.”

Romani 11:9 „Și David zice: Să le devină **masa lor cursă, capcană** și piatră de poticnire, și răsplătire pentru ei:¹⁰Să li se întunece ochii, ca să nu vadă, și să le aplece spatele totdeauna.”

Proverbe 23:1 „Când te așezi să mănânci cu un stăpânitor, ia bine seama la ce este înaintea ta: ²Și pune cuțitul la gâtul tău, dacă ești om cu poftă. ³Nu dori **bunătățile** lui, căci sunt mâncare înșelătoare.”

Exod 23:32 „Să nu faci **legământ** cu ei, nici cu dumnezeii lor. ³³Ei să nu locuiască în țara ta, ca să nu te facă să păcătuiești împotriva Mea; căci dacă le slujești **dumnezeilor** lor, aceasta va fi cu siguranță o **cursă** pentru tine.”

Exod 34:12 „Păzește-te să nu faci legământ cu locuitorii țării în care mergi, ca să nu devină o cursă în mijlocul tău.”

Deuteronom 7:16 „Și **să nimicești toate popoarele** pe care ți le va da Domnul Dumnezeul tău; ochiul tău să nu aibă milă de ele; nici să nu **slujești dumnezeilor lor**, căci aceasta va fi o cursă pentru tine.”

Judecători 2:2 „Și să **nu faceți legământ** cu locuitorii acestei țări; să le dărâmați altarele; dar voi n-ați ascultat glasul Meu: de ce ați făcut aceasta?”

Proverbe 1:10 „Fiul meu, dacă păcătoșii te ademenesc, nu consimți.”

Proverbe 6:2 „Ești prins în cursă prin cuvintele gurii tale, ești prins prin cuvintele gurii tale.” **Nu jura.**

Luca 21:34 „Și luați seama la voi înșivă, ca nu cumva inimile voastre să fie împovărate cu lăcomie, beție și grijile vieții acesteia, și ziua aceea să vină asupra voastră pe neașteptate. ³⁵**Căci va veni ca o cursă peste toți** cei ce locuiesc pe fața întregului pământ.”

1 Timotei 6:9 „Dar cei care vor să se **îmbogățească cad în ispită, în cursă și în multe pofte nebunești și vătămătoare**, care cufundă pe oameni în pieire și pierzare. ¹⁰Căci iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor; unii, râvnind după ea, **s-au rătăcit de la credință** și s-au străpuns cu multe dureri.”

- „Nu ați știut? Nu ați auzit? Nu vi s-a vestit de la început? Nu ați înțeles de la întemeierea pământului?” Isaia 40:21 se referă la mesajul lui Ioan Botezătorul, care era „Glasul celui ce strigă în pustie: Pregățiți calea Domnului, neteziți în pustie un drum pentru Dumnezeul nostru” (Isaia 40:3) – pentru a evita „cursa” carității legale a statului bunăstării, care face cuvântul lui Dumnezeu fără efect, aducând omenirea și copiii lor înapoi în robie ca resurse umane.

⁴³↑ Expresia „**corturile congregațiilor**” (ebr. *’ōhel mō’ēd* și *’ōhālê hā’ēdāh*) desemnează, în cadrul Scripturii ebraice, mult mai mult decât un simplu spațiu liturgic sau o structură religioasă temporară. Din punct de vedere istoric și constituțional, aceste „corturi” reprezintă **forma originară de organizare comunitară a poporului legământului**, anterioară oricărei instituționalizării statale, palatiale sau templare.

În perioada patriarhală și mozaică timpurie, comunitățile israelite erau organizate în **unități familiale și tribale mobile**, fiecare având propriile corturi, dispuse în jurul unui centru comun al adunării (*qāhāl* / *’ēdāh*). „Cortul întâlnirii” nu funcționa ca un sediu de putere centralizată, ci ca **spațiu de coordonare morală, juridică și socială**, unde Legea era comunicată, conflictele erau judecate, iar resursele erau redistribuite prin daruri de bunăvoie.

Leviții, care „nu aveau parte de moștenire în țară” (Num. 18:20; Deut. 18:1–2), erau **distribuiți printre corturile poporului**, nu separați într-o castă guvernantă. Funcția lor nu era una de jurisdicție coercitivă, ci de **slujire administrativă și socială**: instruirea poporului în Lege, îngrijirea cultului și, esențial, **administrarea darurilor voluntare** destinate întreținerii văduvelor, orfanilor, străinilor și a celor lipsiți de protecție familială. Astfel, „corturile congregațiilor” constituiau o **rețea descentralizată de asistență socială**, integrată organic în viața comunității.

Din perspectivă juridico-constituțională, acest sistem excludea **transferul puterii coercitive** către o autoritate centrală. Nu exista impozitare obligatorie, înregistrare forțată sau executare silită. Asistența era furnizată prin **consimțământ, responsabilitate personală și legături de rudenie și credință**, ceea ce delimitează clar această ordine de modelele statale ale lui Cain, Nimrod, Egipt sau Sumer, unde redistribuirea resurselor era realizată prin forță, corvoadă și supunere juridică.

Termenul „congregație” (*’ēdāh*) indică o **adunare a celor chemați**, nu o populație administrată. Corturile nu sunt „instituții,” ci **spații relaționale**, unde cultul, economia morală și viața socială coexistă fără separare. În acest sens, „corturile congregațiilor” pot fi înțelese ca **prototipul ecleziologic** al Bisericii primare, care va continua acest model prin adunări locale, case, mese comune și slujire mutuală (cf. Fapte 2:42–47; 4:32–35).

Prin contrast, mutarea cultului într-un **templu de piatră centralizat**, asociat ulterior cu o trezorerie publică și cu putere politică, a marcat o schimbare de paradigmă: de la **slujire distribuită la administrare centrală**, de la caritate voluntară la contribuții impuse. Critica profetică și, mai târziu, critica lui Isus față de sistemele de tip *Corban* trebuie înțelese pe fundalul acestei pierderi a funcției originare a „corturilor congregațiilor.”

Prin urmare, a nu înțelege semnificația „corturilor congregațiilor” înseamnă a pierde din vedere faptul că **Legea lui Dumnezeu a fost dată pentru a organiza o societate liberă**, bazată pe responsabilitate morală și solidaritate voluntară, nu pentru a legitima sisteme religioase sau statale coercitive. Această neînțelegere explică de ce anumite interpretări moderne reduc darurile de bunăvoie la simple acte cultice, ignorând rolul lor esențial în susținerea vieții sociale a unei națiuni întregi.

⁴⁴↑ **Părinții pământului**

- Matei 23:9 „Și pe pământ să **nu numiți pe nimeni tată al vostru**, căci **Unul este Tatăl vostru**, Cel din ceruri.”

- Matei 6:8 „Să nu fiți ca ei; **căci Tatăl vostru știe** de ce aveți nevoie înainte să-I cereți. ⁹Așa să vă rugați voi: **Tatăl nostru care ești în ceruri**, sfințească-se Numele Tău. ¹⁰Vie Împărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. ¹¹Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi. ¹²Și iartă-ne nouă datoriile noastre, precum și noi iertăm datornicilor noștri. ¹³Și nu ne duce în ispită, ci izbăvește-ne de cel rău. Căci a Ta este Împărăția și puterea și slava în veci. Amin.”
 - Matei 7:21 „Nu oricine-Mi zice: Doamne, Doamne! va intra în Împărăția cerurilor, ci acela care **face voia Tatălui Meu** care este în ceruri.”
 - Matei 12:50 „Căci oricine va face voia **Tatălui Meu** care este în ceruri, acela Îmi este frate, soră și mamă.”
 - Luca 3:8 „Aduceți deci roade vrednice de pocăință și nu începeți să ziceți în voi înșivă: Avem pe Avraam ca tată! Căci vă spun că Dumnezeu poate din pietrele acestea să ridice copii lui Avraam.”
 - Luca 11:2 „Și El le-a zis: Când vă rugați, spuneți: Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-se Numele Tău. Vie Împărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ.”
 - Ioan 4:12 „Ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat fântâna și a băut din ea el însuși, și copiii săi, și vitele sale?” Vezi Beer-Şeba.
 - Ioan 8:39 „Ei au răspuns și l-au zis: Avraam este tatăl nostru. Isus le-a zis: Dacă ați fi copii ai lui Avraam, ați face lucrările lui Avraam.”
 - Ioan 14:26 „Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe care-L va trimite **Tatăl în Numele Meu**, El vă va învăța toate lucrurile și vă va aduce aminte de tot ce v-am spus Eu.”
- Romani 8:15 „Căci **nu ați primit iarăși un duh de robie**, ca să vă temeți, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: **Aba, Tată!**”
- 2 Corinteni 6:18 „Și **voi fi Tată pentru voi**, și veți fi fii și fiice pentru Mine, zice Domnul Atotputernic.”
- 1 Ioan 3:1 „**Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl**: să ne numim copii ai lui Dumnezeu! De aceea lumea nu ne cunoaște, pentru că nu l-a cunoscut nici pe El.”
- *Părinții pământului își asumă rolul natural al tatălui de familie. Ca și Conscripti Patri sau Patronus din Roma, care devin binefăcătorii maselor, oferindu-le beneficii și delicatose de la mesele lor civice de bunăstare socială – care nu sunt doar curse, ci distrug libertatea, făcând poporul marfă. Biserica întemeiată de Isus caută o slujire zilnică prin Religie Pură, prin caritate ferventă.*

⁴⁵† Două mese

Psalm 69:22 „Să le devină **masa lor** cursă înaintea lor; și ceea ce trebuia să fie pentru binele lor, să le devină capcană. ²³Să li se întunece ochii, ca să nu vadă; și să le faci șalele să tremure neconținut. ²⁴Varsă peste ei urgia Ta, și să-i apuce mânia aprinsă a Ta. ²⁵Să le devină locuința pustie, și nimeni să nu locuiască în corturile lor.”

Romani 11:8 „(După cum este scris: Dumnezeu le-a dat un duh de amorțeală, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă) până în ziua de azi. ⁹Și David zice: Să le devină **masa lor** cursă, capcană, piatră de poticnire și răsplătire pentru ei: ¹⁰Să li se întunece ochii, ca să nu vadă, și să le aplece spatelul totdeauna.”

1 Corinteni 10:20 „Dar eu zic că lucrurile pe care le **jertfesc neamurile**, le **jertfesc dracilor**, și nu lui Dumnezeu; și eu nu vreau ca voi să aveți părtașie cu dracii. ²¹Nu puteți bea paharul Domnului și paharul dracilor; nu puteți fi părtași la masa Domnului și la **masa dracilor**.” (Vezi jertfa nebunilor în Eclesiastul 5:1)

Fapte 6:2 „Atunci cei doisprezece au chemat mulțimea ucenicilor și au zis: Nu este drept ca noi să lăsăm cuvântul lui Dumnezeu și să **slujim la mese**.” (Vezi „[porție la șapte](#)” în Eclesiastul 11:2 și Faptele 6.)

Luca 22:30 „Ca să mâncați și să beți la **masa Mea în Împărăția Mea** și să stați pe scaune de domnie, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.”

Isaia 28:8 „Căci **toate mesele** sunt pline de vărsături și murdărie, așa încât nu mai este loc curat. ⁹Pe cine va învăța el cunoștința? Și pe cine va face să înțeleagă învățătura? Pe cei întărcați de la lapte, scoși de la sânii. ¹⁰Căci poruncă peste poruncă, poruncă peste poruncă; linie peste linie, linie peste linie; aici puțin, acolo puțin.”

Maleahi 1:7 „Aduceți **pe altarul Meu pâine spurcată** și ziceți: În ce Te-am spurcat? În aceea că spuneți: **Masa Domnului** este de disprețuit.”

Maleahi 1:12 „Dar voi o profanați, zicând: **Masa Domnului** este spurcată, și rodul ei, chiar mâncarea lui, este de disprețuit.”

Maleahi 2:2 „Dacă nu veți asculta și nu veți pune la inimă, ca să dați slavă Numelui Meu, zice Domnul oștirilor, **voi trimite blestem asupra voastră** și voi blestema binecuvântările voastre<01293>; da, le-am blestemat deja, pentru că nu puneți la inimă.” Vezi [plata nelegiurii](#) și [cursa](#).

Isaia 8:14 „Și El va fi un loc de adăpost; dar va fi o piatră de **poticnire** și o stâncă de poticnire pentru amândouă casele lui Israel, o cursă și o capcană pentru locuitorii Ierusalimului. ¹⁵Și mulți dintre ei se vor **poticni**, vor cădea, se vor frânge, vor fi prinși și luați.”

1 Petru 2:8 „Și o piatră de **poticnire**, o stâncă de poticnire, pentru cei ce se **împiedică** de cuvânt, fiind neascultători; la aceasta au fost rânduți. ¹⁴Având ochii plini de preacurvie și care nu pot înceta de la păcat; înșelând suflete nestatornice; au exersat inima cu practici lacome; **copii blestemați.**” (Vezi [marfă](#))

⁴⁶↑ **Să nu poftești**

Exod 20:17 „**Să nu poftești** casa aproapelui tău, să nu poftești nevasta aproapelui tău, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici vreun lucru care este al aproapelui tău.”

Deuteronom 5:21 „Să nu poftești nevasta aproapelui tău, **nici să nu poftești** casa aproapelui tău, ogorul lui, sluga lui, slujnica lui, boul lui, asinul lui, nici vreun lucru care este al aproapelui tău.”

Mica 2:2 „**Ei poftesc ogoare și le iau cu sila**; case și le răpesc; așa **asupresc un om și casa lui**, un om și moștenirea lui.” (impozite pe proprietate și moștenire)

Habacuc 2:9 „Vai de cel ce **pofteste o poftă rea** pentru casa sa, ca să-și înalțe cuibul pe înălțimi, ca să scape de **mâna răului!** ¹⁰Tu ai pus la cale rușinea casei tale, nimicind multe popoare și ai păcătuit împotriva sufletului tău. ¹¹Căci piatra va striga din zid, și grinda din lemn îi va răspunde. ¹²Vai de cel ce zidește o cetate cu sânge și întemeiază o cetate cu nelegiuire!”

Levitic 19:18 „Să nu te răzbuni și să nu porți pică împotriva copiilor poporului tău, ci să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși: Eu sunt Domnul.”

Marcu 7:20 „Și a zis: Ce iese din om, aceea spurcă pe om. ²¹Căci dinăuntru, din inima oamenilor, ies gânduri rele, preacurvii, curvii, ucideri, ²²furturi, lăcomie, răutate, înșelăciune, desfrânare, ochi răi, hulă, mândrie, nebulie. ²³Toate aceste rele ies dinăuntru și spurcă pe om.”

Romani 7:7 „Ce vom zice dar? Legea este păcat? Nicidecum! Dar eu n-aș fi cunoscut păcatul decât prin Lege; căci n-aș fi cunoscut pofta, dacă Legea n-ar fi zis: **Să nu poftești.**”

Romani 13:9 „Căci poruncile: Să nu preacurvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, **să nu poftești**, și orice altă poruncă, se cuprind toate în această poruncă: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.”

1 Corinteni 5:10 „Totuși nu cu totul cu curvarii lumii acesteia, sau cu cei lacomi, sau cu cei răpitori, sau cu închinătorii la idoli; căci atunci ar trebui să ieșiți din lume. ¹¹Dar acum v-am scris **să nu vă întovărășiți cu vreunul care, numindu-se frate, este curv, lacom, închinător la idoli, batjocoritor, bețiv sau răpitor; cu un astfel de om nici să nu mâncați.**”

1 Corinteni 6:10 „nici hoți, **nici lacomi**, nici bețivi, nici batjocoritori, nici răpitori **nu vor moșteni Împărăția lui Dumnezeu.**” Vezi [„Nu moștenesc Împărăția”](#)

Efeseni 5:5 „Căci știți bine că nici un curv, nici un necurat, **nici un lacom, care este un închinător la idoli**, nu are moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.” Vezi [„Nu moștenesc Împărăția”](#)

2 Timotei 3:2 „Căci oamenii vor fi iubitori de sine, **lacomi**, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, nelegiuți, ³fără dragoste firească, neînțeleși, defăimători, fără înfrânare, cruzi, urâți de cei buni, ⁴trădători, iuți, îngâmfați, iubitori de plăceri mai mult decât iubitori de Dumnezeu; ⁵**având o formă de evlavie**, dar tăgăduind puterea ei: depărtează-te de unii ca aceștia. ⁶Căci dintre aceștia sunt cei care se strecoară în case și duc în robie pe femeile slabe, încărcate de păcate, purtate de felurite poftes, ⁷care **învață neîncetat și nu pot ajunge niciodată la cunoașterea adevărului.**”

2 Petru 2:3 „Și **prin lăcomie**, cu cuvinte prefăcute, **vă vor face marfă**; a căror osândă de mult nu zăbovește și a căror pierzare nu doarme.”

2 Petru 2:14 „Având ochii plini de preacurvie și care nu pot înceta de la păcat; înșelând suflete nestatornice; au exersat inima **cu practici lacome; copii blestemați.**”

Coloseni 3:5 „Dați dar morții mădularele voastre care sunt pe pământ: curvie, necurăție, patimi, poftes rele și **lăcomie, care este închinare la idoli.**”

⁴⁷↑ **Lăcomia este închinare la idoli**

Coloseni 3:5 „Dați dar morții mădularele voastre care sunt pe pământ: curvie, necurăție, patimi, poftes rele și lăcomie, care este închinare la idoli: ⁶Din pricina cărora vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.”

Efeseni 5:5 „Căci știți bine că nici un curv, nici un necurat, nici un lacom, care este un închinător la idoli, nu are moștenire în Împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.”

1 Corinteni 5:10 „Totuși nu cu totul cu curvarii lumii acesteia, sau cu cei lacomi, sau cu cei răpitori, sau cu închinătorii la idoli; căci atunci ar trebui să ieșiți din lume. ¹¹Dar acum v-am scris să nu vă întovărășiți cu vreunul care, numindu-se frate, este curv, lacom, închinător la idoli, batjocoritor, bețiv sau răpitor; cu un astfel de om nici să nu mâncați.”

- Căci este scris că mesele cu bunătați oferite de conducătorii lumii sunt o cursă, deoarece fac mulțimile să se muște unele pe altele prin sisteme guvernamentale de *caritate legală* – care sunt practici lacomе, o formă de curvie sau adulter în care poporul este *devorat* ca marfă, copiii blestemați și „înălțuți iarăși în jugul robiei” cu ajutorul religiei false a curvei care călărește fiara.

⁴⁸↑ Al șaselea președinte al Southeastern Baptist Theological Seminary și al Colegiului Southeastern din Wake Forest, Carolina de Nord, Statele Unite. Născut în 1957. Studii: Southwestern Baptist Theological Seminary, Universitatea din Texas la Arlington, Criswell College.

⁴⁹↑ The Deadly Lure of Legalism de Daniel Akin, 2011, august

⁵⁰↑ Evlavia este adesea definită astăzi ca devotament față de Dumnezeu sau față de practici religioase, dar evlavia a fost definită ca datorie. Cei care ascultă de Dumnezeu sunt devotați Lui; cei care nu fac ce spune El nu sunt devotați lui Dumnezeu.

⁵¹↑ Religie: „Evlavie reală în practică, constând în îndeplinirea tuturor îndatoririlor cunoscute față de Dumnezeu și față de semenii noștri.” Dicționarul de drept al lui John Bouvier, 1856

⁵²↑ Ioan 9:22 „Părinții lui au spus acestea pentru că se temeau de iudei; căci iudeii se învoiseră deja că, dacă cineva mărturisește că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă.”

⁵³↑ Titulus Venetus: un recensământ a avut loc în jurul anilor 5-6 d.Hr. și era tipic celor desfășurate în Imperiul Roman.

⁵⁴↑ Charles Caldwell Ryrie (1925–2016) a fost un savant biblic american și teolog creștin. A fost profesor de teologie sistematică și decan al studiilor doctorale la Dallas Theological Seminary și președinte și profesor la ceea ce este acum Cairn University.

⁵⁵↑ Termenul ebraic **קֹרְבָן** (*qorbān*) apare de aproximativ **82 de ori** în textul masoretic al Vechiului Testament. Conform **Brown–Driver–Briggs Hebrew and English Lexicon (BDB, p. 898–899)**, substantivul *qorbān* este definit ca „jertfă, oblație” și este utilizat ca termen generic pentru darurile aduse lui YHWH în cadrul cultului. Distribuția traducerilor în versiunile engleze clasice indică redări precum *jertfă* (≈68 de ocurențe), *oblație* (≈12), *adus* (1) și *sacrificiu* (1), variația reflectând atât contextul cultic, cât și tradiția interpretativă.

Din punct de vedere etimologic, *qorbān* derivă din rădăcina verbală **קרב** (*qrb*), analizată extensiv în **Theological Wordbook of the Old Testament (TWOT, nr. 2064)**. Verbul *qārab* este definit fundamental ca „a se apropia, a veni aproape, a intra în proximitate, a face să se apropie,” indicând un câmp semantic relațional, nu exclusiv ritual. Aceeași rădăcină este atestată în ebraica biblică cu o frecvență ridicată (≈280 de ocurențe), fiind tradusă în mod variat: *a oferi* (≈95), *a veni / a se trage aproape* (≈58), *a aduce* (≈58), *a se apropia îndeaproape* (≈18), *a veni* (≈12), *a se apropia* (≈10), *aproape* (≈4), *a fi prezentat* (≈2), precum și în alte forme minore. Această diversitate reflectă polisemia structurală a rădăcinii *qrb*.

În plus, aceeași combinație consonantică apare în alte aproximativ **250 de contexte**, unde este asociată semantic cu noțiuni precum „mijloc,” „interior,” „centru,” dar și cu termeni ce indică „confruntare,” „angajare” sau „luptă.” Această extensie semantică este confirmată de analiza contextuală a rădăcinii în literatura narativă și juridică a Vechiului Testament, sugerând ideea de **apropiere decisivă**, fie în sens spațial, fie relațional sau conflictual (cf. TWOT; HALOT, vol. II).

În **Septuaginta (LXX)**, *qorbān* este redat predominant prin termenul grec **δῶρον** (*dōron*), iar ocazional prin **προσφορά** (*prospora*), ambii termeni păstrând ideea de „dar adus”, însă fără a reda pe deplin dimensiunea dinamică a „apropierii” implicite în rădăcina ebraică *qrb*. Această traducere semantică parțială explică, în parte, tensiunile interpretative dintre sensul cultic formal și cel relațional-etico-social al termenului în literatura intertestamentară și în Noul Testament (cf. Marcu 7:11).

Din perspectivă istorică și hermeneutică, varietatea traducerilor și utilizărilor termenului *qorbān* a permis dezvoltarea unor interpretări divergente în iudaismul celui de-al Doilea Templu. Așa cum indică literatura profetică și criticile lui Isus din Evanghelii, reducerea *qorbān*-ului la un act juridic sau ritual formal, separat de responsabilitatea morală și socială, constituie o deturnare a scopului original al jertfei. În contextul biblic ebraic, *qorbān* desemnează nu doar obiectul adus, ci **actul voluntar de apropiere**, care presupune responsabilitate, dreptate și restaurarea relațiilor în cadrul comunității legământului.

Astfel, din punct de vedere filologic și teologic, *qorbān* nu poate fi înțeles adecvat ca simplă „jertfă” sau „taxă cultică,” ci ca un concept relațional complex, integrând dimensiuni cultice, etice și comunitare. Orice interpretare care separă *qorbān* de rădăcina sa verbală *qrb* riscă să reducă termenul la o funcție instituțională și să-i anuleze semnificația biblică fundamentală.

⁵⁶↑ Fapte 6:1 „În acele zile, când numărul ucenicilor se înmulțea, s-a iscat o murmură a eliniștilor împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau neglijate în slujirea zilnică.”

⁵⁷↑ 1 Petru 2:4 „Apropiindu-vă de El, piatra vie, lepădată de oameni, dar aleasă și prețioasă înaintea lui Dumnezeu, ⁵și voi, ca niște pietre vii, sunteți zidiți casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu prin Isus Hristos. ⁶De aceea în Scriptură se spune: lată, pun în Sion o piatră din capul unghiului, aleasă, de mare preț; și cine crede în El nu va fi dat de rușine. ⁷Pentru voi, deci, care credeți, El este de mare preț; dar pentru cei neascultători, piatra pe care au lepădat-o zidarii, aceasta a ajuns să fie pusă în capul unghiului, ⁸și piatră de poticnire și stâncă de poticnire, pentru cei ce se împiedică de Cuvânt, fiind neascultători – la aceasta au fost rânduți.”

⁹Dar voi sunteți un neam ales, o preoție împărătească, un neam sfânt, un popor de proprietate, ca să vestiți virtuțile Celui ce v-a chemat din întuneric la lumina Sa minunată.”

⁵⁸↑ **Profeți falși și teorii de guru**

Isaia 42:16 „Și voi duce pe orbii pe un drum pe care nu-l cunoșteau; îi voi călăuzi pe cărări necunoscute; voi face întunericul lumină înaintea lor și lucrurile strâmbe drepte. Aceste lucruri le voi face pentru ei și nu-i voi părăsi. ¹⁷Vor da înapoi, vor fi acoperiți de mare rușine cei ce se încred în chipuri cioplite, cei ce zic idolilor turnați: Voi sunteți dumnezeii noștri. ¹⁸Ascultați, surzilor! Uitați-vă, orbilor! ca să vedeți!”

Isaia 30:20 „Domnul îți va da pâinea necazului și apa strâmtorării, dar învățătorii tăi nu se vor mai ascunde; ochii tăi vor vedea pe învățătorii tăi. ²¹Și urechile tale vor auzi un cuvânt în urma ta, zicând: Aceasta este calea, mergeți pe ea, când vă veți abate la dreapta și când vă veți abate la stânga. ²²Veți spurca și acoperământul argintat al chipurilor voastre cioplite și ornamentele de aur ale idolilor voștri turnați; le veți arunca ca pe o cârpă spurcată și le veți zice: Duceți-vă! ²³Atunci El îți va da ploaie pentru sămânța ta...”

Matei 13:13 „De aceea le vorbesc în pilde, pentru că, văzând, nu văd, și auzind, nu aud, nici nu înțeleg.”

Matei 15:14 „Lăsați-i; sunt călăuze oarbe pentru orbi. Și dacă un orb călăuzește pe alt orb, amândoi vor cădea în groapă.”

Luca 4:18 „Duhul Domnului este peste Mine, pentru că M-a uns să vestesc Evanghelia săracilor; M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să vestesc celor întemnițați slobozenia și celor orbi căpătarea vederii, să pun în slobozie pe cei apăsați...”

Ioan 9:39 „Și Isus a zis: **Pentru judecată am venit în lumea aceasta, ca cei ce nu văd să vadă, și cei ce văd să fie orbiți.**”

Luca 6:39 „Și le-a spus o pildă: **Poate oare un orb să călăuzească pe alt orb? Nu vor cădea amândoi în groapă?** ⁴⁰**Ucenicul nu este mai presus de învățătorul său; dar oricine va fi desăvârșit va fi ca învățătorul său.**”

Fapte 13:11 „Și acum, iată, mâna Domnului este peste tine; vei fi orb și nu vei vedea soarele până la o vreme. Și îndată a căzut peste el ceață și întuneric, și căutând pe cineva să-l ducă de mână.”

⁵⁹↑ **Tradiții**

Matei 15:2 „De ce încalcă ucenicii Tăi tradiția<3862> bătrânilor? Căci nu-și spală mâinile când mănâncă pâine. ³Dar El a răspuns și le-a zis: De ce încălcați și voi porunca lui Dumnezeu prin tradiția voastră<3862>?”

Matei 15:6 „...și nu-l mai cinstește pe tatăl său sau pe mama sa. Așa ați făcut fără efect porunca lui Dumnezeu prin tradiția voastră<3862>.”

Marcu 7:3 „Căci fariseii și toți iudeii nu mănâncă dacă nu-și spală adesea mâinile, ținând tradiția<3862> bătrânilor.”

Marcu 7:5 „Atunci fariseii și cărturarii L-au întrebat: De ce nu umblă ucenicii Tăi după tradiția<3862> bătrânilor, ci mănâncă pâine cu mâinile nespălate?”

Marcu 7:8 „Căci lăsând deoparte porunca lui Dumnezeu, țineți tradiția<3862> oamenilor, cum ar fi spălarea ulcioarelor și a paharelor; și multe alte lucruri asemănătoare faceți. ⁹Și le-a zis: Foarte bine respingeți porunca lui Dumnezeu, ca să țineți tradiția voastră<3862>. ¹⁰Căci Moise a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta; și: Cine va blestema pe tată sau pe mamă să moară de moarte. ¹¹Dar voi ziceți: Dacă un om va spune tatălui său sau mamei sale: **Corban**, adică dar, tot ce ai putea câștiga de la mine... ¹²și nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa; ¹³facând astfel cuvântul lui Dumnezeu fără efect prin tradiția voastră<3862> pe care ați transmis-o; și multe alte lucruri asemănătoare faceți.”

1 Corinteni 11:1 „Fiți următorii mei, așa cum și eu sunt al lui Hristos. ²Vă laud, fraților, că vă aduceți aminte de mine în toate lucrurile și păstrați **tradițiile**<3862> așa cum vi le-am predat. ³Dar vreau să știți că **capul oricărui bărbat este Hristos**; capul femeii este bărbatul; iar capul lui Hristos este Dumnezeu.”

Galateni 1:14 „Și mă distingeam în iudaism mai mult decât mulți din egalii mei din neamul meu, fiind mult mai râvnitor pentru tradițiile<3862> părinților mei.”

Coloseni 2:8 „Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă, după tradiția<3862> oamenilor, după învățăturile elementare ale lumii, și nu după Hristos.”

2 Tesaloniceni 2:15 „Așadar, fraților, rămâneți tari și țineți tradițiile<3862> pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.”

2 Tesaloniceni 3:6 „Vă poruncim, fraților, în Numele Domnului nostru Isus Hristos, să vă depărtați de orice frate care umblă în neorânduială și nu după tradiția<3862> pe care a primit-o de la noi.”

Psalm 33:10 „Domnul nimicește sfatul neamurilor, frânge planurile<04284 תַּכְּזִיבֶנּוּ מַחְשָׁבֹת> popoarelor.”

⁶⁰↑ Isaia 1:23 „Căpeteniile tale sunt răzvrățiți și tovarăși ai hoților; toți iubesc darurile și aleargă după răsplăți; nu fac dreptate orfanului și pricina văduvei nu ajunge la ei.”

-
- ⁶¹↑ Isaia 40:23 „Cel ce preface pe căpetenii în nimic și face judecătorii pământului ca o deșertăciune.”
- ⁶²↑ Efeseni 4:8 „De aceea zice: Când S-a înălțat la înălțime, a luat robie pe robi și a dat daruri oamenilor... ¹¹Și El a dat pe unii apostoli; pe alții prooroci; pe alții evangheliști; pe alții păstori și învățători; ¹²pentru desăvârșirea sfinților, pentru lucrarea slujbei, pentru zidirea trupului lui Hristos.”
- ⁶³↑ Isaia 40:27 „De ce zici tu, Iacove, și vorbești tu, Israele: Calea mea este ascunsă de Domnul și dreptul meu trece neobservat de Dumnezeuul meu? ²⁸Nu știi? N-ai auzit? Domnul Dumnezeu cel veșnic, Creatorul marginilor pământului, nu obosește, nici nu obosește; priceperea Lui este nespus de mare. ²⁹El dă putere celui oboșit și mărește puterea celui fără vlagă.”
- ⁶⁴↑ „Avem un altar, din care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului.”
- ⁶⁵↑ „Fericiți cei ce țin poruncile Lui, ca să aibă drept la pomul vieții și să intre pe porți în cetate.”
- ⁶⁶↑ Apocalipsa 18:1 „După aceea am văzut un alt înger coborând din cer, având mare putere; și pământul a fost luminat de slava lui.”
- ⁶⁷↑ Luca 16:9 „Și Eu vă spun: Faceți-vă prieteni cu mamona nedreptății, ca atunci când veți lipsi, să vă primească în locuințele veșnice.”